

Mladý hráč ukončil kariéru a stal sa rozhodcom. Vulgárnych divákov nerieši, na hláškach sa iba smeje	3
Online, sportnet.sme.sk, 25. 11. 2025, 8:00	
Niekoľkonásobné ocenenie študentky Gymnázia Jozefa Lettricha v Martine	4
Online, turieconline.sk, 26. 11. 2025, 5:17	
Kuzárov recept na šesťbodový večer – mamkine rizoto a písomka v škole (FOTO)	5
Online, kosiceonline.sk, 26. 11. 2025, 8:20	
Chronický stres môže zvyšovať riziko smrteľných zdravotných problémov u mladých žien. Vedci dvíhajú varovný prst	5
Online, startitup.sk, 26. 11. 2025, 8:40	
UMB Banská Bystrica a TU Košice už majú postup, západný región štartuje	7
Online, anymag.online, 26. 11. 2025, 9:13	
Kvalifikácia na Zimnú univerziádu SR 2026: Po Bystrici a Košiciach sa hrá o poslednú miestenku v Bratislave	8
Online, netky.sk, 26. 11. 2025, 11:31	
Vláda schválila vyše 2,5 milióna pre severovýchod Slovenska, ministri dostali úlohy	9
Online, korzar.sme.sk, 26. 11. 2025, 12:19	
Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR	10
Online, bleskovky.zoznam.sk, 26. 11. 2025, 12:23	
Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR	10
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 26. 11. 2025, 12:23	
Ficova vláda schválila vyše 2,5 milióna eur a aj úlohy pre rozvoj severovýchodu Slovenska	11
Online, hnonline.sk, 26. 11. 2025, 12:34	
Vláda mala výjazdové rokovanie na severovýchode Slovenska	12
Online, tvnoviny.sk, 26. 11. 2025, 12:43	
Mesto Košice: NAJVÄČŠÍ VEL'TRH VZDELÁVANIA PRO EDUCO 2025 OPÄŤ V KOŠICKOM KULTURP...	13
Online, slovensky-vecernik.sk, 26. 11. 2025, 12:50	
Severovýchod Slovenska dostane 2,5 milióna eur: Vláda schválila desiatky projektov aj úlohy pre rezorty	15
Online, spravy.stvr.sk, 26. 11. 2025, 13:15	
Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR (2)	16
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 26. 11. 2025, 14:01	
Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR (2)	17
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 26. 11. 2025, 14:02	
Viac ako 2 a pol milióna eur pre okresy Svidník, Stropkov a Medzilaborce	18
Online, ahoj.tv, 26. 11. 2025, 14:15	
Vláda na výjazdovom rokovaní schválila viaceré rozvojové projekty pre východ Slovenska	19
Online, kosiceonline.sk, 26. 11. 2025, 14:29	
Aj vo Vyšnom Orlíku na východe víťali vládu sťažnosti na krádeže v obchodoch. Rozdávala najmä svojim	20
Online, dennikn.sk, 26. 11. 2025, 15:04	
Vláda to schválila: Pozrite sa, na čo poputuje 2,5 MILIÓNA eur	22
Online, cas.sk, 26. 11. 2025, 15:28	
Doplnený prehľad udalostí na štvrtok 27. novembra	23
Agentúrne spravodajstvo, TASR, 26. 11. 2025, 17:14	
Pomôžu milióny zo štátu oživiť severovýchod Slovenska? Vláda schválila podporu pre Svidník, Stropkov a Medzilaborce	28

Online, netky.sk, 26. 11. 2025, 17:15

Viac ako 2 a pol milióna eur pre okresy Svidník, Stropkov a Medzilaborce	29
---	----

Online, vlada.gov.sk, 26. 11. 2025, 17:54

Manželstvá homosexuálnych párov	30
--	----

Televízia - STVR, Správy 19:00, 26. 11. 2025, 19:36

Štáty EÚ musia uznať manželstvá párov rovnakého pohlavia: Ako reagujú slovenskí politici alebo odborníčka na európske právo?	31
---	----

Online, spravky.stvr.sk, 26. 11. 2025, 19:40

Vláda na východe Slovenska rozdala viac než 2,5 milióna eur	32
--	----

Tlač, SME - Korzár, 27. 11. 2025

Jednou z priorit je generačná výmena	33
---	----

Tlač, Zdravotnícke noviny, 27. 11. 2025

bleskom	35
----------------	----

Tlač, Zdravotnícke noviny, 27. 11. 2025

Do rezidentského štúdia zaradili 108 lekárov	35
---	----

Tlač, Zdravotnícke noviny, 27. 11. 2025

Rizikové faktory endotelovej dysfunkcie	36
--	----

Tlač, Kompendium medicíny Extra, 27. 11. 2025

Keď sa terapia mení na umenie – v hlavnej úlohe sulodexid	41
--	----

Tlač, Kompendium medicíny Extra, 27. 11. 2025

Parlament opäť zasadne, opozícia prinesie nové zistenia (prehľad očakávaných udalostí)	49
---	----

Online, aktuality.sk, 27. 11. 2025, 6:50

Mladý hráč ukončil kariéru a stal sa rozhodcom. Vulgárnych divákov nerieši, na hláškach sa iba smeje

25. 11. 2025, 8:00, Zdroj: sportnet.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Peter Cingel, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 115 507 GRP: 2,57 OTS: 0,03 AVE: 970 EUR

Mladý hráč ukončil kariéru a stal sa rozhodcom. Vulgárnych divákov nerieši, na hláškach sa iba smeje

Dušan Sedlák. (Autor: archív DS)

Peter Cingel | 25. nov 2025 o 08:00

0

Dvadsaťročný rozhodca pokračuje v rodinnej tradícii.

Dvadsaťročný Dušan Sedlák hrával futbal za Čaňu, Ždaňu a Geču. Napriek jeho mladosti však prišiel čas rozhodovať o jeho budúcnosti a Dušan zavesil kopačky na klinec.

Pokračoval v rodinnej tradícii a na futbalových ihriskách začal pôsobiť ako rozhodca.

O dôvodoch svojho rozhodnutia povedal: „K rozhodovaniu som mal vždy blízko. Už ako malý chlapec som vnímal, ako môj otec chodieval na zápasy najvyššej súťaže a mohol som ho sledovať v televízii.

Po tom, ako otec ukončil rozhodcovskú kariéru, som sa ako sedemnásťročný začal pohrávať s myšlienkou, že by som pokračoval v jeho šľapajach.

Otec ma do ničoho netlačil a nechával to na mne, aby som sa rozhodol, či sa chcem stať rozhodcom alebo chcem pôsobiť ďalej ako hráč.

Zlom prišiel, keď ma raz oslovil predseda komisie rozhodcov ObFZ Košice – okolie Boris Benedik s tým, že práve prebieha školenie nových rozhodcov a či by som nemal záujem. Na jeho ponuku som bez dlhšieho váhania kývol a za pár týždňov som bol rozhodcom.“

Dušan Sedlák. (Autor: archív DS)

Nesprávne vyhodnotenie situácie

Byť arbitrom nie je jednoduché. Prichádzajú zápasy dobré aj horšie. Aj mladý rozhodca sa s takými stretol:

„Môj prvý mužský zápas bolo pohárové stretnutie medzi TJ Ploské a KAC Jednota Košice. Bol to jednoduchý zápas, ktorý skončil 1:6 pre hostí, ale prežíval som ho veľmi intenzívne, nakoľko rozhodovať mužom je oveľa väčšia zodpovednosť ako nejaké stretnutie prípraviek alebo žiakov v okrese.

Ešte som toho veľa neodrozhodoval a ťažko mi vybrať jeden najlepší alebo najhorší zápas.

Avšak mám jeden, keď som nesprávne vyhodnotil situáciu, keď na mňa po mojom rozhodnutí vybehlo asi päť hráčov a minimálne dvaja do mňa vrazili. Považoval som to za inzultáciu a preto som predčasne ukončil stretnutie.

Po zápase sme spolu s kolegami nevedeli odísť z kabíny rozhodcov, pretože nás pred ňou čakali hostia a nechceli nás pustiť domov bez vysvetlenia.

Napokon som zistil, že sa o inzultáciu jednať nemalo, keďže došlo len k nenásilnému vrazeniu do rozhodcu. Za nenásilné vrazenie do rozhodcu sa vylučuje z hry.

Tento zápas ma prinútil viac sa teoreticky a mentálne pripravovať na takéto nezvyčajné a náročné situácie, aby som ich v budúcnosti dokázal vyriešiť správne.“

Divákov vôbec neriešim

Na Slovensku futbalu rozumejú všetci, a tak niekedy ľudia z tribún cítia potrebu vysvetliť rozhodcom, ako by to malo byť správne, často aj veľmi nevyberanými výrazmi.

Aj Dušan Sedlák sa s takýmto správaním stretáva: „Neobjektívne a vulgárne správanie divákov tu vždy bolo, je aj bude. Popravde, ja ako rozhodca divákov na stretnutí vôbec neriešim.

Naopak, skôr sa zasmejem na nejakých hláškach, ktoré zvyknú adresovať na moju osobu.

Avšak osobne to ako fanúšik futbalu odsudzujem, keďže veľakrát sa na stretnutí nachádzajú aj deti, ktoré dostávajú veľmi zlý príklad a toto správanie potom často krát replikujú po svojich rodičoch. Je na každom, ako sa k tomu postaví.“

Slušná komunikácia

Pri tak mladom rozhodcovi je dôležité aj získanie autority. Mnohí hráči sú podstatne starší. Dušan Sedlák to vidí takto:

„So staršími hráčmi je to vždy komplikované. Úplne rozumiem tomu, že starší hráč, ktorý toho odohral veľa aj vo vyšších súťažiach, nebude úplne rešpektovať mladého chalana, ktorý rozhoduje a chce byť na ihrisku osobnosťou a autoritou.

Preto som k nim vždy maximálne slušný a snažím sa získať ich úctu tým, že im už pred začiatkom stretnutia vykám a komunikujem s nimi pokojným tónom hlasu.

Takto pristupujem nielen k starším hráčom, ale aj ku každému inému hráčovi bez ohľadu na vek. Tým, že im prejavíte úctu, vám vaše správanie často zrkadlia a sú úctiví tiež.“

Cenné rady otca

Mladý arbiter má to šťastie, že pri plnení týchto neľahkých futbalových úloh má podporu tých najbližších:

„Najviac ma jednoznačne podporuje môj otec. (Dušan Sedlák starší je bývalý prvoligový rozhodca).

Hneď od začiatku mojej rozhodcovskej kariéry so mnou rozoberal každé stretnutie a radil mi vo všetkých oblastiach. Niekoľkokrát sme dlho sedeli do noci za stolom a kreslil mi, aké je ideálne pozíčné postavenie pre rozhodcu a ako mám využívať flexibilný diagonálny systém.

Bez jeho podpory a rád by som nebol tam, kde som teraz. Možno by som nebol ani rozhodcom a dúfam, že sa mi raz podarí dosiahnuť to, čo dosiahol on.“

Fyzický aj mentálny oddych

Jeho život však nie je len o futbale: „Mimo zeleného trávniku to mám veľmi jednoduché. Počas týždňa pracujem na mojej fyzickej kondícii. Aspoň trikrát mám bežecký tréning a aspoň raz silový tréning vo fitnescentre.

Mimo toho študujem na Právnickej fakulte **UPJŠ** v Košiciach a popri tom všetkom si stále snažím vyhradiť čas pre moju rodinu, priateľku a kamarátov.

Zimná prestávka pre všetkých rozhodcov znamená oddych. Oddýchne si nielen fyzicky, ale hlavne mentálne.

Mne osobne zimná prestávka vždy prospeje a pred prvým jarným kolom sa už neviem dočkať, kedy konečne vybehnem na zelený trávnik.

Môj režim sa nijako výrazne nemení. Stále sa točím v tom istom kruhu škola, tréning, rodina a tak to mám rád,“ dodáva Dušan Sedlák na záver nášho rozhovoru.

Autor: Peter Cingel

Niekoľkonásobné ocenenie študentky Gymnázia Jozefa Lettricha v Martine

 26. 11. 2025, 5:17, Zdroj: turieonline.sk Autor: Jozef Lettrich, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Ďalšie zdroje: turieonline.sk
Dosah: 616 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 162 EUR

Autor: Gymnázium Jozefa Lettricha

Uverejnené: 26. november 2025

V dňoch 10. – 11. novembra sa v Zimnej jazdiarni Bratislavského hradu uskutočnilo celoštátne finále 28. ročníka Festivalu vedy a techniky AMAVET 2025. Na finále súťaže žiaci základných a stredných škôl predstavili 60 vedeckých projektov, ktoré postúpili z krajských kôl.

Účastníčkou súťaže bola aj študentka Gymnázia Jozefa Lettricha v Martine Tatiana Šimeková so svojím projektom Molekulárne simulácie ťahania koncového segmentu β -NAC polypeptidu cez ribozomálny tunel. Maturantka Tatiana Šimeková sa dlhodobo venuje výskumu vo viacerých prírodovedných predmetoch (chémia, fyzika, biológia) a spolupracuje aj s odborníkmi z vysokých škôl nielen na Slovensku, ale aj v Čechách.

Jej práca, ktorú prezentovala v kategórii Chémia a biochémia, presvedčila vedeckú komunitu a v celoštátnom kole jej udelila 2. miesto. Zároveň získala aj niekoľko ďalších významných ocenení:

Vedecký talent SAV a postup na Regeneron ISEF 2026, Phoenix, AZ, USA
Cena dekana Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave
Cena dekana Prírodovedeckej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Postup na konferenciu Mladá nádej slovenskej vedy

Blahoželáme a držíme palce aj v ďalších súťažiach na medzinárodnej pôde.

Niekoľkonásobné ocenenie študentky Gymnázia Jozefa Lettricha v Martine

Reklama

Kuzárov recept na šesťbodový večer – mamkine rizoto a písomka v škole (FOTO)

📅 26. 11. 2025, 8:20, Zdroj: kosiceonline.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 3 075 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Kuzárov recept na šesťbodový večer – mamkine rizoto a písomka v škole (FOTO)

Košice Šport

Hokejisti výberu troch košických vysokých škôl University Spartacus zvíťazili v utorkovom 9. kole Univerzitnej ligy nad HC UNIZA Žilina 7:2. Hlavným strojcom druhého víťazstva sezóny bol útočník Martin Kuzár, ktorý sa podieľal zásluhou troch gólov a troch asistencií na šiestich góloch Košičanov.

Košičania si proti Žiline schuti zastrieľali / PETER JESENSKÝ

„Bol to určite náš najlepší výkon sezóny. Konečne sme dali viac gólov, jednoznačne nás podržal brankár a dá sa povedať, že nás nakopla vydarená prvá tretina. Keď sme potom strelili dva góly v oslabení, tak to bol definitívny zlom zápasu,“ upozornil Kuzár na málo vídaný husársky kúsok z polovice stretnutia. Zverenci trénera Marcela Skokana totiž dokázali skórovať počas vylúčenia Dominika Jána Mecka až dva góly v oslabení. Na jeden z nich prihrál práve 19-ročný krídelník, ktorý sa stal len druhým šesťbodovým hráčom sezóny. Trenčanovi Erikovi Smolkovi sa to podarilo zásluhou bilancie 2+4, Kuzár strelil ešte o gól viac. „Fúú, tak na takýto výkon si nepamätám. Šesť bodov som mal naposledy možno v ôsmej triede. Teším sa z toho, ale podstatný bol tímový výkon. Ďakujem spoluhráčom za prihrávky a verím, že takto budeme pokračovať.“

Študent európskej správy na fakulte Verejnej správy **UPJŠ** nám prezradil aj recept na takýto excelentný výkon. „Mamka urobila krémové rizoto s opečenou panenkou, potom mi vyšla písomka z makroekonómie a to všetkom ma správne naladilo a povzbudilo. Asi to teda budem takto praktizovať pred každým zápasom,“ pousmial sa Kuzár, ktorého radosť vehementne zdieľal aj usporiadateľ medzi striedačkami. Tým totiž nebol nikto iný, ako jeho starý otec. „Je príjemné môcť takto potešiť rodinného príslušníka a som rád, že je tak blízko. Je mojou veľkou oporou.“

Košičania si vysokým víťazstvom vylepšili náladu po predošlom nevydarenom domácom zápase. V ňom podľahli Nitre 0:2.

„Po tom stretnutí padli v šatni tvrdšie slová a vedeli sme, že takto by to nešlo. Som rád, že pošetrené góly teraz padli a proti Žiline to vyzeralo úplne inak. Vtedy sme zo 45 striel nedali ani gól, teraz pri podobnej početnosti až sedem. Sme teda radi,“ odfúkol si 19-ročný odchovanec HC Košice, ktorý by mohol ešte stále hrať aj za juniorku „oceliarov“. Po nástupe na vysokú školu však uprednostnil štúdium. Ak by sa mu však po šesťbodovom výkone ozval tréner A-tímu Dan Ceman, tak by určite neodmietol. „Neviem či Ceman sleduje túto ligu, ale určite by to potešilo. Nech sa pokojne ozve,“ dodal so širokým úsmevom hrdina stredajšieho triumfu.

Spartakovci sa zásluhou víťazstva bodovo dotiahli šesťbodové tímy Žiliny a Nitre. Spoločne sa tak delia o tretie až piate miesto.

9. kolo Univerzitnej ligy:

University Spartacus Košice – HC UNIZA Žilina 7:2 (3:1, 3:0, 1:1)

Góly: 12. Miovkanych (Kuzár, Novák), 17. Kuzár (Novák, Divulit), 19. Kuzár (Divulit, Miovkanych), 33. Divulit (Kuzár), 34. Mester, 37. Kuzár (Mester, Novák), 56. Kráľovský (O. Grega, Kuzár) - 16. Kopij (Tretinár, Petrínek), 46. A. Gašpierik (Truban, R. Gašpierik)

Divákov: 110, Rozhodovali: Bogdaň, Moleková, Vall, Strely: 45:47, Presilovky: 1:1, Oslabenia: 2:0

Chronický stres môže zvyšovať riziko smrteľných zdravotných problémov u mladých žien. Vedci dvíhajú varovný prst

📅 26. 11. 2025, 8:40, Zdroj: startitup.sk , Vydavateľ: Startitup s.r.o., Autor: Alexandra Gábelová, Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 180 136 GRP: 4,00 OTS: 0,04 AVE: 1520 EUR

Chronický stres môže zvyšovať riziko smrteľných zdravotných problémov u mladých žien. Vedci dvíhajú varovný prst

Chronický stres môže ohroziť mozog

Mladé ženy sú najviac riziková skupina pre mŕtvicu

Chronický stres môže ohroziť mozog

Mladé ženy sú najviac riziková skupina pre mŕtvicu

Chronický stres nemusí byť len psychická záťaž. Nové vedecké dáta ukazujú, že môže mať aj vážne zdravotné dôsledky. Štúdia zameraná na mladé ženy vo veku 18 až 49 rokov odhalila, že mierny až vysoký stres je spojený s vyšším rizikom ischemickej mozgovej príhody neznámej príčiny. Informuje o tom portál Knowridge .

Výskum zistil, že ženy, ktoré uvádzali mierny až vysoký stres, mali väčšiu pravdepodobnosť vzniku ischemickej mozgovej príhody, teda stavu, pri ktorom dochádza k zablokovaniu prietoku krvi do mozgu. Tento stav môže spôsobiť slabosť, problémy s rečou, poruchy zraku, alebo dokonca smrť.

Štúdiu viedol Dr. Nicolas Martinez-Majander z Helsinskej univerzitnej nemocnice vo Fínsku. Ako vysvetlil, mnoho mladých dospelých čelí vysokým úrovňam stresu, často kvôli pracovnej záťaži, dlhým pracovným hodinám, neistote zamestnania či finančným problémom.

Stres ovplyvňuje zdravie

Zatiaľ čo predchádzajúci výskum už potvrdil, že chronický stres má negatívny vplyv na psychické i fyzické zdravie, táto štúdia ukazuje konkrétnu súvislosť medzi stresom a mozgovou príhodou u mladých žien.

Vedci skúmali 426 ľudí vo veku 18 až 49 rokov, ktorí prekonali ischemickú mozgovú príhodu bez známej príčiny, a porovnali ich s rovnakým počtom zdravých účastníkov rovnakej vekovej skupiny a pohlavia. Účastníci vyplnili dotazník, v ktorom hodnotili svoj stres počas predchádzajúceho mesiaca.

Dotazník obsahoval otázky o pocite kontroly, zahltenia a každodenného napätia, pričom skóre 0 až 13 znamenalo nízky stres, 14 až 26 mierny a 27 až 40 vysoký stres. Priemerné skóre účastníkov, ktorí mali mozgovú príhodu, bolo 13, zatiaľ čo u zdravých účastníkov 10.

Ohrozené sú mladé ženy

Výsledky ukázali, že 46 % ľudí, ktorí prekonali mozgovú príhodu, uvádzalo mierny alebo vysoký stres, oproti 33 % v kontrolnej skupine. Po zohľadnení ďalších faktorov, ako je vzdelanie, konzumácia alkoholu či krvný tlak, sa ukázalo, že stres bol silne spojený s rizikom mozgovej príhody u žien.

Ženy so stredným stresom mali o 78 % vyššie riziko vzniku ischemickej príhody. Prekvapivo, vysoký stres bol spojený len s miernym nárastom rizika, zatiaľ čo u mužov sa podobný vzťah medzi stresom a mozgovou príhodou nepotvrdil.

Autori štúdie však upozorňujú aj na možnú limitáciu. Veľmi vystresované osoby sa mohli do výskumu neprihlásiť, čo mohlo mierne ovplyvniť výsledky.

Odborníčka varuje

Cievna mozgová príhoda, známa aj ako mŕtvica či mozgový infarkt, patrí dlhodobo medzi najčastejšie príčiny úmrtí na Slovensku. Každoročne si vyžiada tisíce životov a ďalšie tisíce ľudí zanecháva s trvalými následkami. Mnohí si ju spájajú s vyšším vekom či zanedbanou životosprávou, no realita sa mení. V slovenských nemocniciach pribúdajú pacienti v najproduktívnejšom období života.

Podľa prof. MUDr. Zuzany Gdovinovej CSc., prednostky Neurologickej kliniky **UPJŠ** LF a UNLP, sa vek pacientov s cievnu mozgovou príhodou posúva do mladších vekových skupín. Informovali sme o tom v nedávnom rozhovore s touto odborníčkou.

Hlavné faktory mŕtvice

Ischemická cievna mozgová príhoda vzniká upchatím cievy krvnou zrazeninou alebo aterosklerotickým plakom a tvorí približne 85 % všetkých prípadov. Hemoragická cievna mozgová príhoda vzniká prasknutím mozgovej cievy a krvácaním do mozgového tkaniva. Každá minúta je rozhodujúca. Od začiatku príhody má človek len zhruba 4,5 hodiny na obnovenie prietoku krvi do mozgu, inak sa poškodenie stáva nezvratným.

Medzi hlavné rizikové faktory patrí vysoký krvný tlak, cukrovka, ateroskleróza, fajčenie, obezita, sedavý spôsob života a u mladších žien kombinácia fajčenia s hormonálnou antikoncepciou. Chronický stres, ako ukazuje spomínaná európska štúdia, je ďalším významným

faktorom, ktorý môže urýchliť vznik mozgových príhod u mladých žien, čím sa tento problém stáva čoraz relevantnejším aj pre mladú populáciu.

Zdroje: Knowridge , Neurology Journal , Redakcia Startitup

Štúdie, prieskumy a analýzy

Autor: Alexandra Gábelová

UMB Banská Bystrica a TU Košice už majú postup, západný región štartuje

26. 11. 2025, 9:13, Zdroj: [anymag.online](#), Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ
Dosah: 26 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 31 EUR

UMB Banská Bystrica a TU Košice už majú postup, západný región štartuje

Redakcia 26. novembra 2025

Kvalifikácia o postup na Zimnú univerziádu Slovenskej republiky 2026 v ľadovom hokeji vstupuje do svojej druhej fázy. Po úvodných zápasoch na strednom a východnom Slovensku sú už známi dvaja postupujúci – HK UMB Banská Bystrica a Technická univerzita v Košiciach. Zajtra sa v Bratislave začne trojzápasový turnaj západného regiónu, ktorý určí posledného účastníka finálového turnaja v Žiline.

Tip redakcie: Potrava, hračky, pomôcky aj oblečenie pre domácich miláčikov

Stredoslovenská časť kvalifikácie priniesla jednoznačný výsledok. HK UMB Banská Bystrica dominoval v jedinom zápase regiónu, keď UKF Nitra zdolal presvedčivo 14:2 (7:0, 2:2, 5:0). UMB potiahli najmä Jakub Slivka, Marek Molnár a Marek Chamula, ktorí spolu zaznamenali viac ako polovicu gólov svojho tímu. Za Nitru korigovali skóre Filip Baláž a Ondrej Toman. Skúsené univerzitné mužstvo z Banskej Bystrice predviedlo od úvodných minút vysoké tempo, istotu v zakončení a taktickú vyspelosť, vďaka čomu si zabezpečilo postup na Zimnú univerziádu SR 2026.

Vo východnej časti kvalifikácie sa odohralo košické derby medzi **UPJŠ** Košice a Technickou univerzitou v Košiciach. Po bezgólovej prvej tretine prebrala iniciatívu TUKE a dvomi presnými zásahmi Ondreja Gregu a Mateja Gregu získala vedenie 2:0. **UPJŠ** v závere druhej tretiny znížila gólom Filipa Mestera, no v tretej tretine poistil víťazstvo TUKE na 3:1 Daniel Josef Dvořák. Technická univerzita si tak vybojovala postup do finálového turnaja, ktorý sa uskutoční 4.–5. februára 2026 v Žiline.

Posledná miestenka na Zimnú Univerziádu SR zo západu

V stredu 26. novembra sa začne západný región, ktorý ako jediný pozostáva z trojkolovej série formátom každý s každým. V prvom zápase o 12:00 sa v ICE Aréne Lamač stretne Slovenská technická univerzita (STU) s Ekonomickou univerzitou v Bratislave (EUBA). Druhý zápas je naplánovaný na 1. december medzi EUBA a Univerzitou Komenského, tretí duel – Univerzita Komenského proti STU – uzavrie západný regionálny turnaj 8. decembra. Víťaz získá poslednú miestenku na Zimnú univerziádu SR 2026.

Slávnostný úvodný ceremoniál prvého zápasu západného regiónu sa uskutoční za prítomnosti významných hostí slovenského športu. Na úvodné buly sa postaví Ing. Michal Hutník, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti TIPOS, ktorý je hlavným sponzorom univerzitného športu na Slovensku. Spolu s ním sa ceremónie zúčastní Miroslav Šatan, prezident Slovenského zväzu ľadového hokeja. Pri úvodnom bully nebude chýbať ani Július Dubovský, prezident Slovenskej asociácie univerzitného športu (SAUŠ), ktorá je hlavným organizátorom kvalifikácie v spolupráci so SZLH.

Finálový turnaj Zimnej univerziády SR 2026 sa uskutoční 4.–5. februára na Zimnom štadióne Vojtecha Závodského v Žiline. Okrem domácej UNIZA už majú svoju účasť istú aj HK UMB Banská Bystrica a Technická univerzita v Košiciach. Štvrtým účastníkom sa stane víťaz západného regiónu.

Kompletné štatistiky: <https://www.hockeyslovakia.sk/sk/stats/home/1179/slovenska-zimna-univerziada-2026>

PROGRAM ZÁPADNÉHO REGIÓNU – ICE ARÉNA LAMAČ (BRATISLAVA)

1. zápas – 26. november 2025 (12:00)

Slovenská technická univerzita – Ekonomická univerzita v Bratislave 2. zápas – 1. december 2025 (12:00)

Ekonomická univerzita v Bratislave – Univerzita Komenského 3. zápas – 8. december 2025 (12:00)

Univerzita Komenského – Slovenská technická univerzita

Kto už má istú účasť na univerzitnom hokejovom turnaji ZU SR 2026?

UNIZA Žilina – hosťiteľ UMB Banská Bystrica – víťaz stredného regiónu Technická univerzita v Košiciach – víťaz východného regiónu

Oficiálna stránka Zimnej univerziády SR: <https://zusr2026.uniza.sk>

Autor: Redakcia

Kvalifikácia na Zimnú univerziádu SR 2026: Po Bystrici a Košiciach sa hrá o poslednú miestenku v Bratislave

26. 11. 2025, 11:31, Zdroj: netky.sk, Autor: Benjamin Kardis, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 3 486 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 265 EUR

Kvalifikácia na Zimnú univerziádu SR 2026: Po Bystrici a Košiciach sa hrá o poslednú miestenku v Bratislave

Univerzitný hokej smeruje k vyvrcholeniu kvalifikácie na Zimnú univerziádu SR 2026. UMB Banská Bystrica a TU Košice si už zabezpečili postup do finálovej fázy a čakajú na posledného protivníka. O ňom rozhodne trojzápasový turnaj v Bratislave, v ktorom sa stretnú tímy západného regiónu.

Stredoslovenská časť kvalifikácie priniesla jednoznačný výsledok. HK UMB Banská Bystrica dominoval v jedinom zápase regiónu, keď UKF Nitra zdolal presvedčivo 14:2 (7:0, 2:2, 5:0). UMB potiahli najmä Jakub Slivka, Marek Molnár a Marek Chamula, ktorí spolu zaznamenali viac ako polovicu gólov svojho tímu. Za Nitru korigovali skóre Filip Baláž a Ondrej Toman. Skúsené univerzitné mužstvo z Banskej Bystrice predviedlo od úvodných minút vysoké tempo, istotu v zakončení a taktickú vyspelosť, vďaka čomu si zabezpečilo postup na Zimnú univerziádu SR 2026.

Vo východnej časti kvalifikácie sa odohralo košické derby medzi **UPJŠ** Košice a Technickou univerzitou v Košiciach. Po bezgólovej prvej tretine prebrala iniciatívu TUKE a dvomi presnými zásahmi Ondreja Gregu a Mateja Gregu získala vedenie 2:0. **UPJŠ** v závere druhej tretiny znížila gólom Filipa Mestera, no v tretej tretine poistil víťazstvo TUKE na 3:1 Daniel Josef Dvořák. Technická univerzita si tak vybojovala postup do finálového turnaja, ktorý sa uskutoční 4.–5. februára 2026 v Žiline.

V stredu 26. novembra sa začne západný región, ktorý ako jediný pozostáva z trojkolovej série formátom každý s každým. V prvom zápase o 12:00 sa v ICE Aréne Lamač stretne Slovenská technická univerzita (STU) s Ekonomickou univerzitou v Bratislave (EUBA). Druhý zápas je naplánovaný na 1. december medzi EUBA a Univerzitou Komenského, tretí duel – Univerzita Komenského proti STU – uzavrie západný regionálny turnaj 8. decembra. Víťaz získá poslednú miestenku na Zimnú univerziádu SR 2026.

Slávnostný úvodný ceremoniál prvého zápasu západného regiónu sa uskutoční za prítomnosti významných hostí slovenského športu. Na úvodné buly sa postaví Ing. Michal Hutník, predseda predstavenstva a generálny riaditeľ spoločnosti TIPOS, ktorý je hlavným sponzorom univerzitného športu na Slovensku. Spolu s ním sa ceremónie zúčastní Miroslav Šatan, prezident Slovenského zväzu ľadového hokeja. Pri úvodnom bully nebude chýbať ani Július Dubovský, prezident Slovenskej asociácie univerzitného športu (SAUŠ), ktorá je hlavným organizátorom kvalifikácie v spolupráci so SZLH.

Finálový turnaj Zimnej univerziády SR 2026 sa uskutoční 4.–5. februára na zimnom štadióne Vojtecha Závodského v Žiline. Okrem domácej UNIZA už majú svoju účasť istú aj HK UMB Banská Bystrica a Technická univerzita v Košiciach. Štvrtým účastníkom sa stane víťaz západného regiónu.

Kompletné štatistiky: <https://www.hockeyslovakia.sk/sk/stats/home/1179/slovenska-zimna-univerziada-2026>

PROGRAM ZÁPADNÉHO REGIÓNŮ – ICE ARÉNA LAMAČ (BRATISLAVA)

1. zápas – 26. november 2025 (12:00)

Slovenská technická univerzita – Ekonomická univerzita v Bratislave

2. zápas – 1. december 2025 (12:00)

Ekonomická univerzita v Bratislave – Univerzita Komenského

3. zápas – 8. december 2025 (12:00)

Univerzita Komenského – Slovenská technická univerzita

Kto už má istú účasť na univerzitnom hokejovom turnaji ZU SR 2026?

UNIZA Žilina – hosťiteľ

UMB Banská Bystrica – víťaz stredného regiónu

Technická univerzita v Košiciach – víťaz východného regiónu

Oficiálna stránka Zimnej univerziády SR: <https://zusr2026.uniza.sk>

Autor: Benjamin Kardis

Vláda schválila vyše 2,5 milióna pre severovýchod Slovenska, ministri dostali úlohy

26. 11. 2025, 12:19, Zdroj: korzar.sme.sk, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 65 189 GRP: 1,45 OTS: 0,01 AVE: 416 EUR

Vláda schválila vyše 2,5 milióna pre severovýchod Slovenska, ministri dostali úlohy

Ujde sa na zvonice aj ambulanciu.

Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunít v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80 000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100 000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves.

Zvonica, detské ihrisko a ambulancia

Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50 000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40 000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny.

Rovnako 40 000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kabinet tiež odsúhlasil 25 000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20 000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15 000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Domáce úlohy pre ministrov

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migaľ (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť“ možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho

turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasti rozvoja regiónu a jeho identity“.

Autor: TASR

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR

26. 11. 2025, 12:23, Zdroj: bleskovky.zoznam.sk, Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Ďalšie zdroje: regiony.zoznam.sk
Dosah: 97 330 GRP: 2,16 OTS: 0,02 AVE: 1334 EUR

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR

Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunít v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100.000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50.000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40.000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny. Rovnako 40.000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kabinet tiež odsúhlasil 25.000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20.000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15.000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migaľ (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasti rozvoja regiónu a jeho identity“.

AUTOR: ©Zoznam | ZDROJ: TASR

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR

26. 11. 2025, 12:23, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: Tlačová agentúra Slovenskej republiky, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR

Vyšný Orlík 26. novembra (TASR) - Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunít v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100.000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50.000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40.000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny. Rovnako 40.000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kabinet tiež odsúhlasil 25.000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20.000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15.000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migaľ (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasť rozvoja regiónu a jeho identity“.

em mj

Autor: MJ

Ficova vláda schválila vyše 2,5 milióna eur a aj úlohy pre rozvoj severovýchodu Slovenska

📅 26. 11. 2025, 12:34, Zdroj: hnonline.sk , Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika, Ďalšie zdroje: hnonline.sk

Dosah: 375 230 GRP; 8,34 OTS; 0,08 AVE; 3240 EUR

Ficova vláda schválila vyše 2,5 milióna eur a aj úlohy pre rozvoj severovýchodu Slovenska

Vláda na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunít v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur.

Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100-tisíc eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého

zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves.

Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50-tisíc eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40-tisíc eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny. Rovnako 40-tisíc eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kabinet tiež odsúhlasil 25-tisíc eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20-tisíc eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15-tisíc eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migaľ (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasť rozvoja regiónu a jeho identity“.

Predseda vlády Robert Fico v tejto súvislosti poukázal na snahu vytvoriť určitý manuál.

„Padla dohoda, že ministerka kultúry ako koordinátorka sa stretne so všetkými zainteresovanými a pokúsia sa vytvoriť pilotný projekt využitia regionálneho potenciálu pre zvýšenie cestovného ruchu,“ uviedol, pripomínajúc nielen plánované otvorenie zrekonštruovaného Múzea Andyho Warhola v Medzilaborciach, ale aj potenciál ďalších jedinečných kultúrnych a prírodných krás, ktoré vie región severovýchodného Slovenska ponúknuť pre rozvoj turizmu.

Premiér opätovne vyzdvihol význam výjazdových rokovaní, kde o konkrétnych problémoch okresov môžu rokovať priamo s aktérmi, ktorí v danom regióne pôsobia. Avizoval, že vláda bude v tomto trende pokračovať. „V roku 2026 je naplánovaných 12 výjazdových rokovaní, ktoré by mali obsiahnuť 36 okresov, čo je takmer polovica všetkých okresov Slovenska,“ dodal Fico.

Autor: TASR

Vláda mala výjazdové rokovanie na severovýchode Slovenska

📅 26. 11. 2025, 12:43, Zdroj: [tnoviny.sk](https://www.tnoviny.sk) 📄 Vydavateľ: MARKÍZA - SLOVAKIA, spol. s r.o., Autor: Milan Špak, Pavol Sivák, TASR, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 183 426 GRP: 4,08 OTS: 0,04 AVE: 1048 EUR

Vláda mala výjazdové rokovanie na severovýchode Slovenska

Ďalšie výjazdové rokovanie vlády, tentoraz na severovýchode Slovenska.

Premiér a ministri si to namierili do obce Vyšný Orlík pri Svidníku.

Rokovanie vlády v obci sprevádzali prísne bezpečnostné opatrenia. Pred jeho začiatkom sa pri novinároch pristavil len minister obrany Robert Kaliňák.

Ostatní ministri a premiér Robert Fico sa ponáhľali do sály kultúrneho domu.

Hlavným bodom rokovania vládneho kabinetu bola analýza sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce s návrhmi na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti.

Vláda vyčlenila finančné prostriedky na viacero projektov v týchto troch okresoch, ale taktiež mestám, obciam a cirkvám.

Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunít vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100.000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves.

Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50.000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40.000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny. Rovnako 40.000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na

Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach.

Kabinet tiež odsúhlasil 25.000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20.000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15.000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smer-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migal' (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasti rozvoja regiónu a jeho identity“.

Celú tlačovú besedu po rokovaní vlády si môžete potrieť vo videu nižšie.

Autor: Milan Špak, Pavol Sivák, TASR

Mesto Košice: NAJVÄČŠÍ VEL'TRH VZDELÁVANIA PRO EDUCO 2025 OPĚĚ V KOŠICKOM KULTURP...

 26. 11. 2025, 12:50, Zdroj: slovensky-vecernik.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 182 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 61 EUR

Mesto Košice: NAJVÄČŠÍ VEL'TRH VZDELÁVANIA PRO EDUCO 2025 OPĚĚ V KOŠICKOM KULTURP...

 NAJVÄČŠÍ VEL'TRH VZDELÁVANIA PRO EDUCO 2025 OPĚĚ V KOŠICKOM KULTURPARKU

Pod taktovkou spoločnosti Progress Promotion smeruje už 17. ročník veľtrhu vzdelávania PRO EDUCO do finálnej fázy príprav.

  Jedno z najvýznamnejších podujatí svojho druhu na Slovensku otvorí svoje brány v košickom

Kulturparku v stredu 10. decembra 2025. Počas dvojdnového programu ponúkne návštevníkom široký prehľad možností vzdelávania, profesijného rozvoja a kariérnych príležitostí doma aj v zahraničí.

✓ PRO EDUCO si aj v roku 2025 zachováva svoj rozsah a rôznorodosť. Opäť sa predstaví viac ako 60 vystavovateľov, z radov vysokých škôl, univerzít, vzdelávacích organizácií a inštitúcií. Okrem toho bude v tomto roku pripravených aj niekoľko celodenných interaktívnych zón v oblasti jazykového testovania, koučingu, kariérneho poradenstva, logického myslenia či rozvoja mäkkých zručností.

Na výstavisku sa predstavia:

➡ slovenské a české univerzity (**Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Technická univerzita v Košiciach, Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Žilinská univerzita v Žiline, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Prešovská univerzita v Prešove, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, Masarykova univerzita Brno, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíne, Univerzita Karlova Praha, Anglo-American University Prague...)

➡ stredné školy regiónu východné Slovensko (gymnáziá, akadémie, stredné priemyselné a odborné školy, zdravotnícke školy,...)

➡ významní zamestnávateľi a firmy z praxe (Minebea, Magna Electronics, EURES, Obranné sily SR, Mesto Košice, Prosight Slovensko,...)

➡ jazykové školy, vzdelávacie agentúry a záujmové organizácie (EF Education First, Information Planet, SAIA, Dasato, Ghoete Institut, Scio, Slovenská asociácia koučov SAKO, Centrum poradenstva a prevencie, TheRooms, Prvá stavebná sporiteľňa...)

➡ Kompletný zoznam vystavovateľov je uverejnený na webovej stránke podujatia: <https://proeducosk/#zoznam>

🚌 Organizátori zaznamenávajú tiež veľký záujem o návštevu zo strany študentov. Keďže PRO EDUCO poskytuje prehľad o stredoškolskom, vysokoškolskom i postgraduálnom štúdiu, bude i skladba návštevníkov pestrá. Popri študentoch z Košíc je tu aj veľký záujem vidieckych škôl a ten primá organizátorov, aby opäť vypravili na cesty PRO EDUCO BUS.

Otváracie hodiny:

🕒 Streda | 10. 12. 2025 | 9:00 – 15:30

🕒 Štvrtok | 11. 12. 2025 | 8:30 – 14:30

🔑 Vstup na PRO EDUCO je pre všetkých návštevníkov bezplatný.

➡ Kompletný sprievodný program si môžete pozrieť na webovej stránke: <https://proeducosk/#program>

Mesto Košice

👉 NAJVÄČŠÍ VELTRH VZDELÁVANIA PRO EDUCO 2025 OPÄŤ V KOŠICKOM KULTURPARKU 🏠

Pod taktovkou spoločnosti Progress Promotion smeruje už 17. ročník veľtrhu vzdelávania PRO EDUCO do finálnej fázy príprav. 🏠

📌 Jedno z najvýznamnejších podujatí svojho druhu na Slovensku otvorí svoje brány v košickom

Kulturparku v stredu 10. decembra 2025. Počas dvojdnového programu ponúkne návštevníkom široký prehľad možností vzdelávania, profesijného rozvoja a kariérnych príležitostí doma aj v zahraničí.

✓ PRO EDUCO si aj v roku 2025 zachováva svoj rozsah a rôznorodosť. Opäť sa predstaví viac ako 60 vystavovateľov, z radov vysokých škôl, univerzít, vzdelávacích organizácií a inštitúcií. Okrem toho bude v tomto roku pripravených aj niekoľko celodenných interaktívnych zón v oblasti jazykového testovania, koučingu, kariérneho poradenstva, logického myslenia či rozvoja mäkkých zručností.

Na výstavisku sa predstavia:

➡ slovenské a české univerzity (**Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Technická univerzita v Košiciach, Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, Žilinská univerzita v Žiline, Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne, Prešovská univerzita v Prešove, Akadémia ozbrojených síl generála Milana Rastislava Štefánika, Masarykova univerzita Brno, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíne, Univerzita Karlova Praha, Anglo-American University Prague...)

➡ stredné školy regiónu východné Slovensko (gymnáziá, akadémie, stredné priemyselné a odborné školy, zdravotnícke školy,...)

➡ významní zamestnávateľi a firmy z praxe (Minebea, Magna Electronics, EURES, Obranné sily SR, Mesto Košice, Prosight Slovensko,...)

➡ jazykové školy, vzdelávacie agentúry a záujmové organizácie (EF Education First, Information Planet, SAIA, Dasato, Ghoete Institut, Scio, Slovenská asociácia koučov SAKO, Centrum poradenstva a prevencie, TheRooms, Prvá stavebná sporiteľňa...)

➡ Kompletný zoznam vystavovateľov je uverejnený na webovej stránke podujatia: <https://proeducosk/#zoznam>

🏠 Organizátori zaznamenávajú tiež veľký záujem o návštevu zo strany študentov. Keďže PRO EDUCO poskytuje prehľad o stredoškolskom, vysokoškolskom i postgraduálnom štúdiu, bude i skladba návštevníkov pestrá. Popri študentoch z Košíc je tu aj veľký záujem vidieckych škôl a ten primäl organizátorov, aby opäť vypravili na cesty PRO EDUCO BUS.

Otváracie hodiny:

🕒 Streda | 10. 12. 2025 | 9:00 – 15:30

🕒 Štvrtok | 11. 12. 2025 | 8:30 – 14:30

🔑 Vstup na PRO EDUCO je pre všetkých návštevníkov bezplatný.

➡ Kompletný sprievodný program si môžete pozrieť na webovej stránke: <https://proeducosk/#program>

Mesto Košice

Severovýchod Slovenska dostane 2,5 milióna eur: Vláda schválila desiatky projektov aj úlohy pre rezorty

📅 26. 11. 2025, 13:15, Zdroj: spravy.stvr.sk, Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 88 882 GRP: 1,98 OTS: 0,02 AVE: 882 EUR

Severovýchod Slovenska dostane 2,5 milióna eur: Vláda schválila desiatky projektov aj úlohy pre rezorty

Projekty majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

26. 11. 2025 13:15:48 Aktualizované: 26. 11. 2025 14:15:00

Na snímke predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD).

Foto: TASR/Veronika Mihaliková

Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunít v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom (26. 11.) výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej aj sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi väčšími projektmi je napríklad 80-tisíc eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov – Solivar, stotisíc eur je určených na zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves.

Môže vás zaujímať Po zatvorení baní sa mal región rozvíjať vďaka 225-miliónovému balíku peňazí. Horná Nitra však vyčerpala len zlomok

Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50-tisíc eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40-tisíc eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea Prvej svetovej vojny.

Rovnako 40-tisíc eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Rekonštrukcia strechy zvonice

Kabinet tiež odsúhlasil 25-tisíc eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20-tisíc eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15-tisíc eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce.

Saková má takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Sledujte spravodajstvo

Sledovať

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Nová tribúna na futbalovom štadióne

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migaľ dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou.

Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Môže vás zaujímať Slovensko zrýchľuje čerpanie eurofondov, no bez radikálnych krokov môže prísť o viac ako dve miliardy eur

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasti rozvoja regiónu a jeho identity“.

Vytvorenie manuálu

Predseda vlády v tejto súvislosti poukázal na snahu vytvoriť určitý manuál. „Padla dohoda, že ministerka kultúry ako koordinátorka sa stretne so všetkými zainteresovanými a pokúsia sa vytvoriť pilotný projekt využitia regionálneho potenciálu pre zvýšenie cestovného ruchu,“ uviedol Fico.

Pripomenul nielen plánované otvorenie zrekonštruovaného Múzea Andyho Warhola v Medzilaborciach, ale aj potenciál ďalších jedinečných kultúrnych a prírodných krás, ktoré vie región severovýchodného Slovenska ponúknuť pre rozvoj turizmu.

Premiér opätovne vyzdvihol význam výjazdových rokovaní, kde o konkrétnych problémoch okresov môžu rokovať priamo s aktérmi, ktorí v danom regióne pôsobia. Avizoval, že vláda bude v tomto trende pokračovať. „V roku 2026 je naplánovaných dvanásť výjazdových rokovaní, ktoré by mali obsiahnuť 36 okresov, čo je takmer polovica všetkých okresov Slovenska,“ dodal Fico.

Ďalšie články na tému:

Autor: TASR

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR (2) [🔗](#)

📅 26. 11. 2025, 14:01, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR (2)

Vyšný Orlík 26. novembra (TASR) - Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunit v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100.000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50.000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40.000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny. Rovnako 40.000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kabinet tiež odsúhlasil 25.000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20.000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15.000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migal' (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávania kultúrnej rozmanitosti ako súčasti rozvoja regiónu a jeho identity“.

Predseda vlády SR Robert Fico v tejto súvislosti poukázal na snahu vytvoriť určitý manuál. „Padla dohoda, že ministerka kultúry ako koordinátorka sa stretne so všetkými zainteresovanými a pokúsia sa vytvoriť pilotný projekt využitia regionálneho potenciálu pre zvýšenie cestovného ruchu,“ uviedol, pripomínajúc nielen plánované otvorenie zrekonštruovaného Múzea Andyho Warhola v Medzilaborciach, ale aj potenciál ďalších jedinečných kultúrnych a prírodných krás, ktoré vie región severovýchodného Slovenska ponúknuť pre rozvoj turizmu.

Premiér opätovne vyzdvihol význam výjazdových rokovaní, kde o konkrétnych problémoch okresov môžu rokovať priamo s aktérmi, ktorí v danom regióne pôsobia. Avizoval, že vláda bude v tomto trende pokračovať. „V roku 2026 je naplánovaných 12 výjazdových rokovaní, ktoré by mali obsiahnuť 36 okresov, čo je takmer polovica všetkých okresov Slovenska,“ dodal Fico.

UPOZORNENIE:

Správa je rozšírená o posledné dva odseky.

TASR ponúka k správe zvukový záznam.

em mj

Autor: EM

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR (2)

 26. 11. 2025, 14:02, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Vláda schválila vyše 2,5 milióna eur i úlohy pre rozvoj severovýchodu SR (2)

Vyšný Orlík 26. novembra (TASR) - Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunit v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100.000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50.000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40.000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny. Rovnako 40.000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kabinet tiež odsúhlasil 25.000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20.000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15.000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migaľ (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasť rozvoja regiónu a jeho identity“.

Predseda vlády SR Robert Fico v tejto súvislosti poukázal na snahu vytvoriť určitý manuál. „Padla dohoda, že ministerka kultúry ako koordinátorka sa stretne so všetkými zainteresovanými a pokúsia sa vytvoriť pilotný projekt využitia regionálneho potenciálu pre zvýšenie cestovného ruchu,“ uviedol, pripomínajúc nielen plánované otvorenie zrekonštruovaného Múzea Andyho Warhola v Medzilaborciach, ale aj potenciál ďalších jedinečných kultúrnych a prírodných krás, ktoré vie región severovýchodného Slovenska ponúknuť pre rozvoj turizmu.

Premiér opätovne vyzdvihol význam výjazdových rokovaní, kde o konkrétnych problémoch okresov môžu rokovať priamo s aktérmi, ktorí v danom regióne pôsobia. Avizoval, že vláda bude v tomto trende pokračovať. „V roku 2026 je naplánovaných 12 výjazdových rokovaní, ktoré by mali obsiahnuť 36 okresov, čo je takmer polovica všetkých okresov Slovenska,“ dodal Fico.

UPOZORNENIE:

Správa je rozšírená o posledné dva odseky.

TASR ponúka k správe zvukový záznam.

em mj

Autor: MJ

Viac ako 2 a pol milióna eur pre okresy Svidník, Stropkov a Medzilaborce

26. 11. 2025, 14:15, Zdroj: [ahoj.tv](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 425 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 96 EUR

Viac ako 2 a pol milióna eur pre okresy Svidník, Stropkov a Medzilaborce

2172x

Podpora pre viac ako 140 projektov

Do obcí pritečú ďalšie dotácie (Zdroj: FB/Úrad vlády SR)

Vláda pokračuje vo výjazdových rokovaníach v regiónoch. Ministri sa dnes, v stredu 26. novembra 2025 zišli na severovýchode Slovenska, konkrétne v obci Vyšný Orlík. Počas zasadnutia schválili uznesenie, vďaka ktorému do okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce, ako aj ďalších objektov na východnom Slovensku pritečú dotácie za viac ako dva a pol milióna eur.

Hostiaca obec Vyšný Orlík dostane 50 000 eur na rekonštrukciu miestneho kultúrneho domu. Susedný Nižný Orlík dostane 40 000 eur na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice. Obec Brežany na jar tohto roka postihli povodne, na rekonštrukciu miestnej komunikácie preto dostane 20 000 eur, podporu 30 000 eur na odstránenie následkov povodní dostane aj obec Hrabovčák. 40 000 eur bolo pridelených obci Dukovce na rekonštrukciu havarijného stavu cesty a priľahlého svahu.

Obec Veľkrop plánuje rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvoriť múzeum 1. svetovej vojny, vláda tento projekt podporila v sume 40 000 eur. Sumou 10 000 eur vláda podporila aj podujatie Spomienkové stretnutie k 81. výročiu Tokajickej tragédie v obci Tokajík, ďalších 30 000 eur obec investuje do opráv spevnených plôch symbolického múzea Tokajickej tragédie.

Obec Malý Slivník si za 15 000 eur vybuduje detské ihrisko pri miestnej materskej škole. Obec Cermina za 20 000 eur vybuduje bezbariérový prístup do obecného úradu, ktorý prejde rekonštrukciou. 23 000 eur bolo pridelených obci Čabiny na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou pre objekty občianskej vybavenosti.

Podporu získali aj okresné mestá, na ktoré bolo dnešné výjazdové rokovanie vlády zamerané. Mesto Svidník za 50 000 eur zlepši parkovanie v centre mesta, podporu získal aj projekt Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku na vytvorenie národopisnej expozície v prírode v hodnote 10 000 eur. V Stropkove dostanú 30 000 eur na parkovacie plochy, ale aj na budovanie nových komunikácií v meste a Medzilaborciam vláda prispeje sumou 35 000 eur na obnovu kultúrneho domu.

100 000 eur vláda vyčlenila pre novovzniknuté zariadenie pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Po požiari v jednom z domovov seniorov, ku ktorému v Spišskej Novej Vsi došlo v roku 2022, mesto kladie dôraz na posilnenie bezpečnosti a modernizáciu sociálnych služieb. Z tohto dôvodu sa vláda rozhodla podporiť aj tento projekt.

Podporu získajú obce, mestá i ďalšie inštitúcie (Zdroj: FB/Úrad vlády SR)

Prešovská univerzita v Prešove si bude môcť za 40 000 eur zrekonštruovať jedáleň, za 40 000 eur **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** vytvorí špecializovanú ambulanciu vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb. 5000 eur na podporu vzdelávania v oblasti kultúry, prezentácie kníh a vzdelávania obyvateľov získal Inštitút sociálnych práv v Košiciach.

Košická arcidiecéza vybudovala novú Cirkevnú základnú školu v mestskej časti Prešova Solivar. Na dovybavenie kuchyne a jedálne získala dotáciu 80 000 eur. Pravoslávna cirkevná obec vo Svidníku dostane 25 000 eur na rekonštrukciu strechy zvonice a Inštitút Krista Veľkého za 10 000 eur zrekonštruje balkón v Útulku pre ženy.

Aj v tomto regióne sú stále obce, ktoré nemajú dobudovanú kanalizáciu. Rezort životného prostredia sa preto zaviazal analyzovať prostredníctvom Environmentálneho fondu v spolupráci so Slovenským vodohospodárskym podnikom možnosti financovania projektov a budovania verejných vodovodov, kanalizácií a projektov budovania, rozširovania alebo intenzifikácie čistiarní odpadových vôd pre obce, ako aj budovania cyklotrás v blízkosti vodných nádrží a vodných tokov.

Súčasťou regiónu, v ktorom sa dnes zišli ministri, je aj Vodná nádrž Veľká Domaša. V rámci rokovania boli navrhnuté opatrenia na zabezpečenia stabilizovania brehov vodnej nádrže proti zosuvom, ako aj na odstránenie nánosov, stromov, krovín a ďalších prekážok z jej dna.

Vláda prostredníctvom dnes prijatého uznesenia podporila viac ako 140 projektov. Podporu získala každá obec z dotknutých okresov. Uznesenie okrem toho obsahuje úlohy pre jednotlivé ministerstvá a orgány štátnej správy, ktoré vyplývajú z potrieb a požiadaviek daného regiónu. V okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce je potrebné venovať pozornosť najmä rozvoju dopravnej infraštruktúry, modernizácii vzdelávania, kultúry, cestovného ruchu, posilneniu regionálneho rozvoja, podpore cezhraničnej spolupráce so susednými regiónmi, ako aj zlepšeniu podmienok pre podnikanie a skvalitneniu verejných služieb, čo zabezpečí udržateľný rozvoj.

(14:10, Tlačový a informačný odbor, Úrad vlády SR)

Celé meno:

Vláda na výjazdovom rokovaní schválila viaceré rozvojové projekty pre východ Slovenska

26. 11. 2025, 14:29, Zdroj: kosiceonline.sk , Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 3 075 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 251 EUR

Vláda na výjazdovom rokovaní schválila viaceré rozvojové projekty pre východ Slovenska

Východ Spravodajstvo

Súčasťou plánu je aj vyhľadávanie nových investorov vrátane možností spolupráce so spoločnosťou Volvo Car Slovakia.

Vláda na výjazdovom rokovaní vo Vyšnom Orlíku schválila viac ako 2,5 milióna eur na rozvoj okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce. Odobrila tiež aj jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády Robert Fico ako predkladateľ návrhu.

Vláda schválila podporu viacerým projektom vo východnom Slovensku, vrátane 80-tisíc eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne a jedálne Cirkevnej základnej školy Prešov – Soliva r, 100-tisíc pôjde na interiérové vybavenie zariadenia pre seniorov Holubnica a 50-tisíc eur pre Vyšný Orlík na rekonštrukciu kultúrneho domu.

Ďalšie financie v hodnote 40-tisíc poputujú aj obci Veľkrop na vytvorenie múzea prvej svetovej vojny, rovnakú sumu získa pilotná špecializovaná ambulancia vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb na **UPJŠ** Košice, 25-tisíc poputuje Pravoslávnej cirkevnej obci Svidník na opravu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20-tisíc eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15-tisíc eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Vláda schválila viaceré rozvojové projekty pre východné Slovensko / TASR

Vláda tiež bude pokračovať v iniciatíve vyhľadávania nových investorov do východných regiónov. Takisto má v pláne prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosti umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník. Do konca roka 2026 sa minister životného prostredia Tomáš Taraba zaviazal vypracovať nový manipulačný poriadok vodnej nádrže Veľká Domaša. Stabilizovať sa majú aj brehy vodnej nádrže proti zosuvom.

Z dopravných projektov sa bude pripravovať projektová dokumentácia výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce. V pláne je tiež postavenie obchvatu mesta Vranov nad Topľou.

Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove. Témou výjazdového rokovania bola aj podpora turizmu a cestovného ruchu v okrese Medzilaborce.

Premiér Robert Fico v tejto súvislosti poukázal na snahu vytvoriť určitý manuál:

„Padla dohoda, že ministerka kultúry ako koordinátorka sa stretne so všetkými zainteresovanými a pokúsia sa vytvoriť pilotný projekt využitia regionálneho potenciálu pre zvýšenie cestovného ruchu.“

V regióne taktiež plánujú otvoriť zrekonštruované Múzeum Andyho Warhola v Medzilaborciach. Vláda chce v iniciatíve výjazdových rokovaní pokračovať a v roku 2026 má naplánovaných 12 stretnutí, ktoré by mali obsiahnuť 36 okresov.

Zdroj: TASR

Aj vo Vyšnom Orlíku na východe vítali vládu sťažnosti na krádeže v obchodoch. Rozdávala najmä svojim

26. 11. 2025, 15:04, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Dávid Gabera, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 247 552 GRP: 5,50 OTS: 0,06 AVE: 1315 EUR

Aj vo Vyšnom Orlíku na východe vítali vládu sťažnosti na krádeže v obchodoch. Rozdávala najmä svojim

V stredu ráno sa pred vjazdom do obce Vyšný Orlík nachádzal malý transparent, na ktorý niekto červenou fixkou napísal: „Máme toho dosť!“

Išlo o nesúhlasnú reakciu na to, že na obecnom úrade prebiehalo výjazdové rokovanie vlády za účasti jej predsedu a väčšiny ministrov.

Niektorí z nich do obce na krajnom severovýchode pricestovali autom, ďalší využili novú leteckú linku z Bratislavy do Košíc. Odtiaľ sa na vyše sto kilometrov vzdialené miesto rokovania presunuli limuzínami sprevádzanými policajnými autami. Premiér Robert Fico mal za sebou cestu zo samitu EÚ a afrických krajín v Angole.

Kaliňák útočil na študenta Mura, Fico odmieta odvolať Lajčáka

Medzi prvými prišiel Robert Kaliňák, ktorého otec pochádza z regiónu. V dobrej nálade sa postavil pred hlúčik novinárov a povedal im, že prináša pozitívne správy. Sociálnymi sieťami kolovali videá o tom, ako sa po otázke, aké pozitívne správy prináša, minister obrany rozosmial.

Vicepremiér Kaliňák ešte vo Vyšnom Orlíku vyhlásil, že popradský študent Michal zvaný Muro mal horšie vyjadrenia ako extrémista Daniel Bombic, ktorý by podľa neho mal ísť von z väzby. „Nemal ani z desiatiny také vyjadrenia ako napríklad pán študent Muro. Je snáď študent Muro vo väzbe?“ pýtal sa minister obrany.

Robert Fico zasa po novinárskej otázke oznámil, že neodvolá Miroslava Lajčáka z funkcie poradcu premiéra. Koniec bývalého ministra zahraničných vecí v tejto funkcii pre komunikáciu s Jeffreyom Epsteinom žiada predseda SNS Andrej Danko, ktorý preto odmieta chodiť na koalície rady na úrade vlády. Zo zverejnených materiálov z USA sa verejnosť dozvedela, že odsúdený sexuálny násilník Epstein komunikoval s Lajčákom v čase, keď bol ministrom zahraničných vecí, predsedom Valného zhromaždenia OSN a úradujúcim predsedom OBSE. Epstein ho oslovoval „Miro“ a hovoril o ňom ako o priateľovi.

Vláda ešte prijala uznesenie, v ktorom odmietla rušenie Benešových dekrétov. PS už predtým po kritike odkázalo, že dekréty nechce rušiť, ale chce riešiť praktické veci. „Ešte aj dnes, v 21. storočí, môžete vinou úradnej zlovoľy a odvolania sa na dekréty nanovo prísť o vlastný pozemok. A to sa proste v právnom štáte nesmie diať,“ uviedol Michal Šimečka.

Foto N – Peter Lázár Foto N – Peter Lázár

V obchode v Sabinove sa naháňam so zlodejmi

Nápis pred vstupom do obce nebol jediným signálom, že sa uprostred týždňa v dedine Vyšný Orlík deje niečo nezvyčajné.[lock]

Okolie a vstup do obecného úradu, ktorým mali vchádzať členovia vlády, už od rána zaplnili muži v uniformách. Desiatky štátnych policajtov aj neuniformovaní ochrankári z úradu pre ochranu ústavných činiteľov, operatívci a niekoľkí esbéeskari v hustom daždi postávali v bundách niekoľko hodín pred príchodom ministrov.

Pred budovou úradu pod dáždnikmi stála aj skupinka štyroch protestujúcich. Mali na sebe mikiny a bundy s logom mimoparlamentnej strany Demokrati. V ruke držali veľký transparent, na ktorom stál odkaz: „Súduh Fico, vitajte ,na východe, kde nič nie je!‘“ Odkazovali na vetu Roberta Fica z roku 2018 po vražde Jána Kuciaka – europoslancov vtedy presviedčal, že na východe Slovenska nemôže byť mafia, pretože tam nič nie je.

„V Sabinove mám obchod a naháňam sa v ňom so zlodejmi. Musím platiť krádeže. Ďakujem pekne tejto vláde,“ povedala jedna z protestujúcich žien, ktorá v ruke držala aj menší transparent na podporu Ukrajincov. S nápisom pred obcou vraj protestujúci nič nemajú.

Na opačnej strane pri jednom z domov stála aj menšia skupinka podporovateľov vlády. Po príchode ministrov na rokovanie sa však rozpustila a vo dvore zostal jediný člen skupiny. Išlo o dôchodcu Františka z Medzilaboriec, ktorý mal cez plot prevesenú socialistickú vlajku a na nej biely nápis: „My sa vrátíme!“

„Chceme sa vrátiť naspäť, my nepotrebujeme vašu demokraciu, nech sa všetci strčia do r...“, hovoril. Tvrdí, že niekedy bolo lepšie a že dve tretiny ľudí vždy v dobrom spomínajú na socializmus, keď sa vybuďovala krajina. „Čo sa postavilo za demokracie? Nič, nula,“ vraví.

Foto N – Peter Lázár Foto N – Peter Lázár Foto N – Peter Lázár

Na nás nezvyšilo, znie z menších obcí

Vláda v stredu obciam na severovýchode Slovenska opäť rozdávala štátne peniaze, pričom schválila projekty za vyše dva a pol milióna eur.

Podľa vlády bola pri rozhodovaní o pridelení peňazí kľúčová nízka populácia v regiónoch a vysoká nezamestnanosť. „Po revolúcii nastal v regiónoch Medzilaborce, Stropkov a Svidník rýchly kolaps veľkých drevárskych či elektrotechnických podnikov a nahradil ich iný sektor,“ vravel Fico.

Počas tlačovky ohlásil aj to, kam peniaze pôjdu: veľká časť na opravu obecných úradov, budov, kanalizáciu, výstavbu ihrísk a najmä na opravy ciest. Okresné mestá Stropkov a Svidník získali 30- a 50-tisíc eur na nové parkovacie plochy v centre mesta.

Časť peňazí poputuje aj do obce Vyšný Orlík, ktorá má štyristo obyvateľov. Vláda dá samospráve 50-tisíc na opravu kultúrneho domu a ďalších 10-tisíc na rekonštrukciu sociálnych zariadení. Z úradu vlády obec dostala aj 104-tisíc na opravy miestnej komunikácie pri rímskych bytovkách.

Starosta obce Ján Džupin (nezávislý) si nevie vysvetliť, prečo si vláda vybrala práve jeho obec. „Asi sa im Orlík zapáčil,“ povedal Džupin. Podotkol, že nepôsobí v žiadnej strane a úraduje ako nezávislý starosta. Vyšný Orlík je pritom obec, v ktorej od roku 2006 pravidelne vyhráva voľby strana Smer.

S pridelením peňazí však neboli v každej obci v regióne spokojní, keďže dostávali výrazne nižšie sumy.

„Vláda počas výjazdového rokovania zanedbáva malé obce, keďže rozdeľovanie prebieha na úkor tých veľkých a podľa stanoviska príslušnosti,“ hovorí Róbert Petruška (nezávislý), poslanec v obci Miková, kde je starostkou jeho žena Ľudmila Petrušková (KDH).

Vláda obci pridelila 12-tisíc na opravu kultúrneho domu. Petruška vraví, že to nestačí. Tvrdí, že obec má nízky rozpočet, ktorý nevystačí na opravy ciest v zlom stave a výstavbu neexistujúcich chodníkov.

„Treba odkanalizovať cestu, keďže sa po nej leje dažďová voda a vytápa nám domy. Na všetko však treba projekt. A ten obec stojí päťtisíc eur. Ani na ten projekt nemáme, aby sme ho dali urobiť, aby teda vznikol projekt, na základe ktorého môžeme žiadať dotáciu. Je to dosť smutné,“ vraví.

Petruška vraví, že podobne ako Medzilaborce, aj obec Miková by mala byť viac záujmom vlády aj preto, že je rodiskom matky svetoznámeho umelca Andyho Warhola. Samospráva nedávno Julii Warhol vytvorila pamätnú izbu v budove starej pošty. Jeho súčasťou sú dobové obrazy aj veci spojené s Andym Warholom.

„Chýbajú nám teraz peniaze na údržbu, energie, nemáme na to, aby sme mohli zamestnať človeka. Namiesto toho sa tu nesystémovo rozdeľujú peniaze,“ vraví Petruška.

Foto N – Peter Lázár Foto N – Peter Lázár

Komu dáva vláda peniaze a ako má Šimkovičová naštartovať cestovný ruch

Podporu vo výške 10-tisíc eur získalo napríklad Múzeum ukrajinskej kultúry vo Svidníku na vytvorenie národopisnej expozície v prírode a 35-tisíc eur vyčlenila vláda na obnovu kultúrneho domu v Medzilaborciach.

Fico počas tlačovky spomenul aj blížiac sa otvorenie Múzea Andyho Warhola v Medzilaborciach, ktoré je naplánované na september 2026. Vláda chce podľa neho pripraviť pilotný projekt na naštartovanie cestovného ruchu, ktorého koordinátorkou má byť ministerka kultúry Martina Šimkovičová.

„Keby na takom malom území v nejakom inom štáte bolo koncertovaných toľko jedinečných vecí, ako je múzeum Warhola alebo drevené kostolíky, či čokoľvek iné, určite by sa to územie sústredilo na to, ako využiť tento potenciál,“ povedal Fico.

Veľkú sumu vláda rozdala aj mimo okresov na severovýchode Slovenska. Medzi nimi je napríklad 80-tisíc eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne a jedálne v novovybudovanej cirkevnej základnej škole v Prešove-Solivare.

Ďalších 100-tisíc vyčlenila pre novovzniknuté zariadenie pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Ide o reakciu na požiar v jednom z mestských domovov seniorov, ku ktorému došlo v roku 2022.

Počas rokovania sa vládny kabinet stretol aj so zástupcami možných dodávateľských firiem pre novú automobilku Volvo pri Košiciach. Peniaze vyčlenili aj pre Prešovskú univerzitu a košickú **Univerzitu Pavla Jozefa Šafárika**.

Martina Šimkovičová, Robert Fico a Robert Kaliňák prichádzajú na rokovanie vlády vo Vyšnom Orlíku. Foto N – Peter Lázár

Autor: Dávid Gabera

Vláda to schválila: Pozrite sa, na čo poputuje 2,5 MILIÓNA eur

26. 11. 2025, 15:28, Zdroj: cas.sk, Vydavateľ: FPD Media, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 385 456 GRP: 8,57 OTS: 0,09 AVE: 1600 EUR

Vláda to schválila: Pozrite sa, na čo poputuje 2,5 MILIÓNA eur

Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunit v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100.000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50.000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40.000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny. Rovnako 40.000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Kabinet tiež odsúhlasil 25.000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20.000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15.000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okružle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce.

Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migal' (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou. Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonym „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasti rozvoja regiónu a jeho identity“.

Predseda vlády SR Robert Fico v tejto súvislosti poukázal na snahu vytvoriť určitý manuál. „Padla dohoda, že ministerka kultúry ako koordinátorka sa stretne so všetkými zainteresovanými a pokúsia sa vytvoriť pilotný projekt využitia regionálneho potenciálu pre zvýšenie cestovného ruchu,“ uviedol, pripomínajúc nielen plánované otvorenie zrekonštruovaného Múzea Andyho Warhola v Medzilaborciach, ale aj potenciál ďalších jedinečných kultúrnych a prírodných krás, ktoré vie región severovýchodného Slovenska ponúknuť pre rozvoj turizmu.

Premiér opätovne vyzdvihol význam výjazdových rokovaní, kde o konkrétnych problémoch okresov môžu rokovať priamo s aktérmi, ktorí v danom regióne pôsobia. Avizoval, že vláda bude v tomto trende pokračovať. „V roku 2026 je naplánovaných 12 výjazdových rokovaní, ktoré by mali obsiahnuť 36 okresov, čo je takmer polovica všetkých okresov Slovenska,“ dodal Fico.

Autor: TASR

Doplňený prehľad udalostí na štvrtok 27. novembra

 26. 11. 2025, 17:14, Zdroj: **TASR**, Vydavateľ: **Tlačová agentúra Slovenskej republiky**, Sentiment: **Neutrálny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**

Doplňený prehľad udalostí na štvrtok 27. novembra

Vedúci vydania:

predpoludním: I. Matejíčka

popoludní: S. Rybanová

E - mail: domred@tasr.sk, tel.: 59 21 04 58

dispecing@tasr.sk, tel.: 0905 282 190

Technická podpora: 0905/505 721

Noc vonku

Celoslovenské osvetovo-aktivistické podujatie OZ Vagus

Prespanie pod holým nebom, bezdomovectvo

Bratislava, Nitra, Trnava, Žilina, Banská Bystrica, Prešov, Humenné, Košice

text

Jesenná Itapa (25. - 27. novembra)

Bratislava, hotel Crowne Plaza, Hodžovo námestie č. 2

text

Snem Združenia náčelníkov obecných a mestských polícií SR (27. - 28. novembra)

Trstená, hotel Prístav

Minerály Bratislava (27. - 30. novembra)

Výstava minerálov, drahých kameňov a fosílií

Bratislava, Incheba Expo, Viedenská cesta 3 - 7

Sympózium Strechy (26. - 27. novembra)

30. Bratislavské sympózium Cechu strechárov Slovenska

Téma: Udržateľnosť a inovácie striech

Bratislava, hotel Bratislava, Seberíniho 9

07.45 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 148, Námestie A. Dubčeka 1

08.00 Odovzdanie charitatívnej zbierky Topánkobranie za účasti primátora mesta Košice Jaroslava Polačka

- prehliadka priestorov areálu Správy mestskej zelene

Košice, útulok, Bernátovce

text

08.30 CIVEX seminár Európskeho výboru regiónov

Téma: Cesta Ukrajiny k integrácii do EÚ a k jej obnove: úloha regionálnej cezhraničnej spolupráce

09.15 h - TK

Prešov, Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Námestie mieru č. 2

text, zvuk, foto

09.00 43. schôdza Národnej rady SR

Bratislava, NR SR, rokovacia sála, Námestie A. Dubčeka č. 1

text, video, zvuk, live

09.00 Múzeum bez bariér: Príbeh Andrásyovcov všetkými zmyslami. Sprístupnenie novej expozície pre nevidiacich, slabozrakých a nepočujúcich návštevníkov s názvom Múzeum bez bariér.

Trebišov, Múzeum a kultúrne centrum južného Zemplína

09.00 Program pracovnej cesty veľvyslanca Francúzska Nicolasa Surana na Slovensku (26. - 28. november):

09.00 h - Stretnutie s rektorom PU Petrom Kónyom

- po stretnutí bude priestor na novinárske otázky

Prešov, Prešovská univerzita, 17. novembra 15

14.15 h - Stretnutie s primátorom mesta Bardejov Borisom Hanuščakom

- následne N. Suran zasadí strom v Aleji partnerských miest

15.20 h - Stretnutie so zástupcami občianskej spoločnosti

17.00 h - Návšteva Židovského suburbia a Pamätníka holokaustu

Bardejov

09.30 Brífing predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Ondreja Luntera a primátora mesta Banská Bystrica Jána Noska

Téma: Dohoda spoločníkov mesta B. Bystrica a BBSK o vyčlenení finančných prostriedkov pre potreby Domu kultúry

Banská Bystrica, pred Domom kultúry

text, video, zvuk

09.40 TK poslanca Národnej rady SR Ľubomíra Galka a mimoparlamentnej strany Demokrati

Téma: Závažné informácie o nehode vlakov pri Pezinku: Z toho sa už Ráž nevyvlečie.

Bratislava, NR SR, tlačová miestnosť, Námestie A. Dubčeka č. 1

10.00 Deti odkazujú poslancom: Neberte nám budúcnosť

Iniciatíva Znepokojené matky prinesie poslankyniam a poslancom NR SR špeciálny list s omaľovánkami od detí s výzvou na zamietnutie novely Zákona o ochrane prírody a krajiny

Bratislava, NR SR, podateľňa, Námestie A. Dubčeka 1

10.00 Brífing ministra cestovného ruchu a športu SR Rudolfa Huliaka a Strany vidieka

Téma: Iniciatíva Strany vidieka ku klimatickým opatreniam Európskej únie

Bratislava, Národná rada SR, vstupná hala, Nám. A. Dubčeka 1

text, zvuk

10.00 Odhalenie interaktívnej tabule Včelí kRaj

Projekt predstavuje verejnosti život včiel a iných opeľovačov a ich význam pre náš život

Liešnica 1214/7

text, zvuk

10.00 Otvorenie Centra integrovaných zdravotno-sociálnych služieb

- prehliadka centra

- brífing Nadácie Dedo

Košice, Poliklinika Sever, 5. poschodie, Komenského 37/A

text, zvuk

10.30 TK organizátorov festivalu Archeofilm Bratislava (27. - 29. novembra)

Téma: Program. Predstavenie odbornej poroty, sprievodných podujatí a novinky druhého ročníka

17.00 h - Otvorenie festivalu

Bratislava, kino Mladosť, Hviezdoslavovo námestie

text, zvuk

10.40 Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Juraj Blanár sa stretne s podpredsedom vlády pre zahraničné a európske záležitosti Čiernej Hory Filipom Ivanovičom

10.40 h - Príchod podpredsedu vlády pre zahraničné a európske záležitosti Čiernej Hory Filipa Ivanoviča

– fototermín

Bratislava, MZVaEZ SR, hlavný vstup, Hlboká cesta č. 2

10.45 h - Rokovanie ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR J. Blanára s podpredsedom vlády pre zahraničné a európske záležitosti Čiernej Hory F. Ivanovičom

11.00 h - Rokovanie delegácií Slovenskej republiky a Čiernej Hory

- fototermín bude v úvode rokovania

Bratislava, MZVaEZ SR, veľká zasadacia miestnosť kancelárie ministra

11.30 h - TK v národných jazykoch so slovenským tlmočením

Bratislava, MZVaEZ SR, Palugyayov palác, Pražská č. 1

Registrácia vopred akreditovaných novinárov bude od 09.45 do 10.15 h na hlavnej recepcii MZVaEZ SR, Hlboká cesta 2

text, video, zvuk, foto, live

10.45 TK primátora mesta Prešov Františka Olíhu

Téma: Projekt vybudovania Národného jazdeckého tréningového centra pre deti a mládež Slovenska v Prešove

Prešov, mestský úrad, prijímacia sieň, Hlavná č. 73

text, zvuk

11.45 TK primátora mesta Košice Jaroslava Polačeka a prodekanu pre pedagogickú činnosť na Filozofickej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** Beáty Ráczovej

Téma: Výsledky prieskumu duševného zdravia na košických základných školách, ktorý mesto realizovalo v apríli až júni 2025, pre 1209 žiakov 6. - 8. ročníkov zo 17 ZŠ a 638 učiteľov z 34 ZŠ.

Košice, CVČ, Orgovánová č. 5

text, zvuk

12.00 Výbor NR SR pre zdravotníctvo

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 143, Námestie A. Dubčeka 1

12.00 TK predsedu Trnavského samosprávneho kraja Jozefa Viskupiča

Téma: Veterné parky nechceme, vláda nám ich nemôže nanútiť

Trnava, Úrad TTSK, Starohájska 10

text, video, zvuk

12.00 Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny

Bratislava, NR SR, 1. poschodie, m. č. 149, Námestie A. Dubčeka 1, zasadacia miestnosť Výboru NR SR pre európske záležitosti

12.05 Výbor NR SR pre kultúru a médiá

Bratislava, NR SR, miestnosť č. 32, Námestie A. Dubčeka 1

12.05 Výbor NR SR pre hospodárske záležitosti

Bratislava, NR SR, 1. poschodie, miestnosť č. 147, Námestie A. Dubčeka 1

13.30 Dni Vianoc v Inchebe (27. novembra - 14. decembra)

Otvorenie expozície Programu rozvoja vidieka SR 2014-2022 a Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR za účasti ministra Richarda Takáča

Bratislava, Incheba Expo, hala A1, Viedenská cesta 3-7

text

15.00 Štvorlístok zdravia

Podujatie Slovenskej koalície ľudí s obezitou a nadváhou (SKLON)

Uvedenie slovenskej verzie publikácie WHO: Usmernenia o fyzickej aktivite a sedavom správaní, príležitosti Svetového dňa obezity 2025 (WOD Europe)

Bratislava, Eurovea Tower, Pribinova

16.00 Slovensko-české biznis fórum

Téma: Prepájať, inšpirovať a zviditeľňovať úspešné ženy z oboch krajín, zdieľať ich príbehy a skúsenosti

Bratislava, hotel Modena, Vlčie hrdlo 1/A, Slovnaft Business Centrum

16.30 Verejná občianska iniciatíva strany Sloboda a Solidarita

Banská Bystrica

Pochod: Hušták až pod Pamätník SNP

17.00 Startup Awards Slovensko

Finále inovačnej a startupovej súťaže Startup Awards Slovensko

- TK

Košice, Národné divadlo, Hlavná č. 58

text, zvuk

17.00 534. Ondrejský jarmok 2025 (27. - 29. novembra)

Brezno

text

18.00 Prednáška emeritného prezidenta Foundation for Economic Education Lawrence W. Reeda: Nebezpečné mýty a omyly: Ako hlúpe nápady ničia slobodu a prosperitu

Bratislava, Park Inn by Radisson Danube, Rybné námestie č. 1

18.00 Premiéra rozprávkovej hry Medovníková chalúpka

Rimavská Sobota, Divadlo Havran pri ZUŠ, Svätoplukova

text

18.30 Liptovská kaviareň v Bratislave

Téma: Príbeh vody - program venovaný 50. výročiu vybudovania vodného diela Liptovská Mara.

Bratislava, Pálffyho palác, Zámocká č. 47

Správy ekonomického charakteru vydá ekonomická redakcia TASR.

Informácie o očakávaných udalostiach nájdete aj v aplikácii TASR Kalendárium na adrese kalendarium.tasr.sk

are It

Autor: LT

Pomôžu milióny zo štátu oživiť severovýchod Slovenska? Vláda schválila podporu pre Svidník, Stropkov a Medzilaborce

26. 11. 2025, 17:15, Zdroj: [netky.sk](https://www.netky.sk), Autor: Viktória Gromová, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 3 486 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 265 EUR

Pomôžu milióny zo štátu oživiť severovýchod Slovenska? Vláda schválila podporu pre Svidník, Stropkov a Medzilaborce

VYŠNÝ ORLÍK - Vláda na výjazdovom rokovaní vo Vyšnom Orlíku odklepla viac ako 2,5 milióna eur na rozvoj obcí, organizácií a komunit v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce. Financie poputujú na školské zariadenia, sociálne služby, kultúrne projekty aj nové investície.

Slovenská vláda v stredu schválila balík viac ako 2,5 milióna eur určený pre severovýchodné okresy Svidník, Stropkov a Medzilaborce. Premiér Robert Fico uviedol, že „viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu“. Schválené financie majú pomôcť v sociálnej, hospodárskej aj kultúrnej oblasti.

Medzi väčšími projektmi sa nachádza 80.000 eur pre Košickú arcidiecézu, ktorá ich využije na vybavenie kuchyne a jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov – Solivar.

Ďalších 100 000 eur poputuje na interiérové vybavenie nového zariadenia pre seniorov Holubnica v Spišskej Novej Vsi. Hostiteľská obec výjazdového rokovania, Vyšný Orlík, získa 50 000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, zatiaľ čo obec Veľkrop využije 40 000 eur na obnovu bývalej základnej školy s cieľom vybudovať múzeum 1. svetovej vojny.

Rovnakú sumu, 40 000 eur, poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Pravoslávna cirkevná obec Svidník dostane 20 000 eur na rekonštrukciu strechy zvonice, obec Brežany 20 000 eur na obnovu komunikácie poškodenej povodňami a Malý Slivník 15 000 eur na výstavbu detského ihriska pri materskej škole.

Kabinet zároveň schválil viaceré úlohy pre jednotlivých ministrov. Ministerka hospodárstva Denisa Saková má pokračovať vo vyhľadávaní investorov a prerokovať so spoločnosťou Volvo Car Slovakia možnosti umiestnenia priemyselných kapacít v okresoch Stropkov a Svidník.

Minister životného prostredia Tomáš Taraba má do konca budúceho roka zabezpečiť nový manipulačný poriadok vodnej nádrže Veľká Domaša a riešiť stabilizáciu jej brehov.

Minister dopravy Jozef Ráž má do decembra 2026 vyhlásiť verejné obstarávanie na projektovú dokumentáciu dvoch mostov pri obciach Okružle a Matovce.

Minister investícií Samuel Migaľ má preveriť možnosti výstavby obchvatu Vranova nad Topľou a minister cestovného ruchu Rudolf Huliak prerokovať podporu projektov stropkovského zimného štadióna a novej tribúny futbalového štadióna.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová spolu so splnomocnencom Ákosom Horonyim dostala za úlohu posúdiť potenciál okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu.

Rozhodnutie vlády tak prináša prísľub konkrétnych investícií aj úloh, ktoré majú prispieť k oživeniu jedného z najmenej rozvinutých regiónov Slovenska.

Autor: Viktória Gromová

Viac ako 2 a pol milióna eur pre okresy Svidník, Stropkov a Medzilaborce

26. 11. 2025, 17:54, Zdroj: vlada.gov.sk, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 3 273 GRP: 0,07 OTS: 0,00 AVE: 258 EUR

Viac ako 2 a pol milióna eur pre okresy Svidník, Stropkov a Medzilaborce

26.11.2025

Vláda pokračuje vo výjazdových rokovaníach v regiónoch. Ministri sa dnes, v stredu 26. novembra 2025 zišli na severovýchode Slovenska, konkrétne v obci Vyšný Orlík. Počas zasadnutia schválili uznesenie, vďaka ktorému do okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce, ako aj ďalších objektov na východnom Slovensku pritečú dotácie za viac ako dva a pol milióna eur.

Hostiaca obec Vyšný Orlík dostane 50 000 eur na rekonštrukciu miestneho kultúrneho domu. Susedný Nižný Orlík dostane 40 000 eur na rekonštrukciu hasičskej zbrojnice. Obec Brežany na jar tohto roka postihli povodne, na rekonštrukciu miestnej komunikácie preto dostane 20 000 eur, podporu 30 000 eur na odstránenie následkov povodní dostane aj obec Hrabovčák. 40 000 eur bolo pridelených obci Dukovce na rekonštrukciu havarijného stavu cesty a príľahlého svahu.

Obec Veľkrop plánuje rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvoriť múzeum 1. svetovej vojny, vláda tento projekt podporila v sume 40 000 eur. Sumou 10 000 eur vláda podporila aj podujatie Spomienkové stretnutie k 81. výročiu Tokajickej tragédie v obci Tokajík, ďalších 30 000 eur obec investuje do opráv spevnených plôch symbolického múzea Tokajickej tragédie.

Obec Malý Slivník si za 15 000 eur vybuduje detské ihrisko pri miestnej materskej škole. Obec Cermina za 20 000 eur vybuduje bezbariérový prístup do obecného úradu, ktorý prejde rekonštrukciou. 23 000 eur bolo pridelených obci Čabiny na zabezpečenie zásobovania pitnou vodou pre objekty občianskej vybavenosti.

Podporu získali aj okresné mestá, na ktoré bolo dnešné výjazdové rokovanie vlády zamerané. Mesto Svidník za 50 000 eur zlepší parkovanie v centre mesta, podporu získal aj projekt Múzea ukrajinskej kultúry vo Svidníku na vytvorenie národopisnej expozície v prírode v hodnote 10 000 eur. V Stropkove dostanú 30 000 eur na parkovacie plochy, ale aj na budovanie nových komunikácií v meste a Medzilaborciam vláda prispeje sumou 35 000 eur na obnovu kultúrneho domu.

100 000 eur vláda vyčlenila pre novovzniknuté zariadenie pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves. Po požari v jednom z domovov seniorov, ku ktorému v Spišskej Novej Vsi došlo v roku 2022, mesto kladie dôraz na posilnenie bezpečnosti a modernizáciu sociálnych služieb. Z tohto dôvodu sa vláda rozhodla podporiť aj tento projekt.

Prešovská univerzita v Prešove si bude môcť za 40 000 eur zrekonštruovať jedáleň, za 40 000 eur **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** vytvorí špecializovanú ambulanciu vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb. 5000 eur na podporu vzdelávania v oblasti kultúry, prezentácie kníh a vzdelávania obyvateľov získal Inštitút sociálnych práv v Košiciach.

Košická arcidiecéza vybuďovala novú Cirkevnú základnú školu v mestskej časti Prešova Solivar. Na dovybavenie kuchyne a jedálne získala dotáciu 80 000 eur. Pravoslávna cirkevná obec vo Svidníku dostane 25 000 eur na rekonštrukciu strechy zvonice a Inštitút Krista Veľkého za 10 000 eur zrekonštruje balkón v Útulku pre ženy.

Aj v tomto regióne sú stále obce, ktoré nemajú dobudovanú kanalizáciu. Rezort životného prostredia sa preto zaviazal analyzovať prostredníctvom Environmentálneho fondu v spolupráci so Slovenským vodohospodárskym podnikom možnosti financovania projektov a budovania verejných vodovodov, kanalizácií a projektov budovania, rozširovania alebo intenzifikácie čistiarní odpadových vôd pre obce, ako aj budovania cyklotrás v blízkosti vodných nádrží a vodných tokov.

Súčasťou regiónu, v ktorom sa dnes zišli ministri, je aj Vodná nádrž Veľká Domaša. V rámci rokovania boli navrhnuté opatrenia na zabezpečenia stabilizovania brehov vodnej nádrže proti zosuvom, ako aj na odstránenie nánosov, stromov, krovín a ďalších prekážok z jej dna.

Vláda prostredníctvom dnes prijatého uznesenia podporila viac ako ako 140 projektov. Podporu získala každá obec z dotknutých okresov. Uznesenie okrem toho obsahuje úlohy pre jednotlivé ministerstvá a orgány štátnej správy, ktoré vyplývajú z potrieb a požiadaviek daného regiónu. V okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce je potrebné venovať pozornosť najmä rozvoju dopravnej

infraštruktúry, modernizácii vzdelávania, kultúry, cestovného ruchu, posilneniu regionálneho rozvoja, podpore cezhraničnej spolupráce so susednými regiónmi, ako aj zlepšeniu podmienok pre podnikanie a skvalitneniu verejných služieb, čo zabezpečí udržateľný rozvoj.

Tlačové správy

Manželstvá homosexuálnych párov

📅 26. 11. 2025, 19:36, Relácia: **Správy 19:00**, Stanica: STVR, Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**

Dosah: 136 363 GRP: 3,03 OTS: 0,03 AVE: 29361 EUR

Manželstvá homosexuálnych párov

Veronika Meszárosová, moderátorka:

Členské štáty EÚ musia uznať manželstvá párov rovnakého pohlavia, ak boli uzavreté v inom členskom štáte. Rozhodol o tom Európsky súdny dvor. Aliancia za rodinu to kritizuje. Hoci povinnosť uznať takéto manželstvá neznamená, že Slovensko musí začať oddávať tieto páry, obmedzuje to podľa Aliancie suverénne právo štátov. Iniciatíva Inakosť naopak rozhodnutie súdu víta.

Natália Dvoranová, redaktorka:

Tibor a Daniel sa stretli na začiatku pandémie. Karanténa ich spojila natoľko, že sa po štyroch rokoch zasnúbili. Rok a pol na to mali v Rakúsku svadbu.

Tibor Havlík:

My si s Dankom robíme srandu, že vždy, keď prejdeme cez hranicu, takže zase sme manželia. Ak to bude možné, určite by sme si to chceli nechať zlegalizovať. Stále sme občanmi druhej kategórie.

Natália Dvoranová, redaktorka:

Svadba homosexuálneho páru na Slovensku nie je možná. Každý štát o tejto možnosti rozhoduje individuálne. Ak sa však zosobášia v krajine Európskej únie, kde to je povolené, toto manželstvo musí uznať každý členský štát, teda aj Slovensko. Rozhodol o tom Súdny dvor Európskej únie.

Martin Macko, výkonný riaditeľ Iniciatívy Inakosť:

Je to určite krok s právnym smerom, ale opäť veľa závisí na našom štáte, či chcú svojich vlastných občanov brať ako rovnoprávných, alebo nie.

Richard Gluck, poslanec NR SR:

Myslím si, že je to veľmi nebezpečné, pretože takýmto hrubým pôsobom zasahovať do integrity a suverenity členských štátov mi príde scestné. Stále platí, že v ústave máme zakotvenú definíciu manželstva.

Anton Chromík, predseda Aliancie za rodinu:

Manželstvo je tu na to, aby sa naplnila prirodzená túžba muža a ženy mať spolu deti. A túžba detí mať otca a mamu nastalo.

Natália Dvoranová, redaktorka:

Ústava hovorí že manželstvo je zväzok muža a ženy. Rozhodnutie Súdneho dvoru Európskej únie má však vyššiu právnu silu. Verdikt dáva povinnosť uznať, ak páry uzavreli manželstvo inde v Európskej únii. Neznamená to však, že štát s inými pravidlami musí homosexuálne páry sobášať.

Lucia Plaváková, poslankyňa NR SR, PS:

Je to naozaj preľomové rozhodnutie. Z môjho pohľadu je dôležité, aby bolo právo na rodinný život zachované pre všetkých ľudí, ktorí v EÚ žijú. Slovenských párov, ktorí majú uzavreté manželstvo, je mnoho.

Miriam Lexmann, poslankyňa Európskeho parlamentu, KDH:

EÚ mohol rozhodnúť, že takýto pár napríklad by mal mať zabezpečené dedičské právo. To sa dá zabezpečiť aj inými dokumentami. Ale nútiť členský štát ísť proti vlastnej legislatíve je súdny aktivizmus.

Natália Dvoranová, redaktorka:

Správne orgány, napríklad matrika, by sa mali riadiť rozsudkom Európskeho súdu. Či však uznajú takéto páry, je podľa odborníčky na európske právo otázne.

Martina Jánošíková, odborníčka na európske právo, **UPJŠ** v Košiciach:

Keby to správne orgány neurobili, tak následne majú dotknuté osoby možnosť obrátiť sa na správny súd. Ak by ani vtedy sa to nestalo, tak ešte stále existuje ústavný súd.

Natália Dvoranová, redaktorka:

Súdny dvor prihlada na ochranu práva na rodinný a súkromný život a práva nebyť diskriminovaný pre sexuálnu orientáciu. Natália Dvoranová, Slovenská televízia.

Štáty EÚ musia uznať manželstvá párov rovnakého pohlavia: Ako reagujú slovenskí politici alebo odborníčka na európske právo?

 26. 11. 2025, 19:40, Zdroj: spravy.stvr.sk , Vydavateľ: Slovenská televízia a rozhlas, Autor: Nicol Tomečková, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 88 882 GRP: 1,98 OTS: 0,02 AVE: 882 EUR

Štáty EÚ musia uznať manželstvá párov rovnakého pohlavia: Ako reagujú slovenskí politici alebo odborníčka na európske právo?

Aliancia za rodinu to kritizuje, iniciatíva Inakosť naopak víta.

Ilustračná snímka.

Foto: STVR

Členské štáty Európskej únie (EÚ) musia uznať manželstvá párov rovnakého pohlavia, ak boli uzavreté v inom členskom štáte. Rozhodol o tom Európsky súdny dvor. Aliancia za rodinu to kritizuje.

Hoci povinnosť uznať takéto manželstvá neznamena, že Slovensko musí začať oddávať tieto páry, obmedzuje to podľa aliancie suverénne právo štátov. Iniciatíva Inakosť naopak rozhodnutie súdu víta.

Sledujte spravodajstvo

Sledovať

Tibor a Daniel sa stretli na začiatku pandémie. Karanténa ich spojila natoľko, že sa po štyroch rokoch zasnúbili. Rok a pol na to mali v Rakúsku svadbu.

„My si s Dankom robíme takú srandu, že vždy, keď prejdeme cez hranice, sme zase manželia. Ak sa to bude dať, určite by sme si to chceli nechať zlegalizovať. Stále sme občanmi druhej kategórie,“ povedal Tibor Havlík.

Rozhodnutiu Súdneho dvora EÚ sa v Správach venovala redaktorka Natália Dvoranová:

Zdroj: STVR

Rozdielne pohľady na tento krok

Svadba homosexuálneho páru na Slovensku nie je možná. Každý štát o tejto možnosti rozhoduje individuálne. Ak sa však zosobášia v krajine EÚ, kde je to povolené, toto manželstvo musí uznať každý členský štát, teda aj Slovensko. Rozhodol o tom Súdny dvor EÚ.

„Je to určite krok správnym smerom. Ale opäť, veľa závisí na našom štáte, či chcú svojich občanov brať ako rovnoprávných alebo nie,“ uviedol výkonný riaditeľ Iniciatívy Inakosť Martin Macko.

„Myslím si, že je to veľmi nebezpečné. Takýmto hrubým spôsobom zasahovať do integrity a suverenity členských štátov mi príde scestné. Stále platí, že v ústave máme zakotvenú definíciu manželstva,“ uviedol poslanec Národnej rady (NR) SR Richard Glück (Smer-SD).

„Manželstvo je tu na to, aby sa naplnila prirodzená túžba muža a ženy mať spolu deti a túžba detí mať otca a mamu nastalo,“ povedal predseda Aliancie za rodinu Anton Chromík. Ústava hovorí, že manželstvo je zväzok muža a ženy. Rozhodnutie Súdneho dvora EÚ má však vyššiu právnu silu.

Môže vás zaujímať Členské štáty musia uznať homosexuálne manželstvá uzavreté v Únii, rozhodol Súdny dvor EÚ

Verdikt teda dáva povinnosť uznať, ak páry uzavreli manželstvo inde v EÚ. Neznamená to však, že štát s inými pravidlami musí homosexuálne páry sobášať.

„Je to naozaj prelomové rozhodnutie. Z môjho pohľadu je dôležité, aby sa právo na rodinný život zachovalo pre všetkých ľudí, ktorí v EÚ žijú. Slovenských párov, ktoré uzavreli manželstvo, je mnoho,“ priblížila poslankyňa NR SR Lucia Plaváková (PS).

„Európsky súdny dvor mohol rozhodnúť, že takýto pár by mal mať napríklad zabezpečené dedičské právo, to sa dá aj inými dokumentami. Ale nútiť členský štát ísť proti vlastnej legislatíve je súdny aktivizmus,“ uviedla europoslankyňa Miriam Lexmann (KDH).

Môže vás zaujímať Opozícia kritizuje návrh na zmenu Úradu na ochranu oznamovateľov: SaS hovorí o osobnej pomste M. Šutaja Eštoka

Otázny postoj správnych orgánov

Správne orgány, napríklad matrika, by sa mali riadiť rozsudkom európskeho súdu. Či však uznajú takéto páry, je podľa odborníčky na európske právo otázne.

„Keby to správne orgány neurobili, tak majú dotknuté osoby možnosť obrátiť sa na správny súd. Ak by sa to ani vtedy nestalo, ešte stále existuje Ústavný súd SR,“ vysvetlila odborníčka na európske právo **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach** Martina Jánošíková.

Súdny dvor prihliadal na ochranu práva na rodinný a súkromný život a práva nebyť diskriminovaný pre sexuálnu orientáciu.

Ďalšie články na tému:

Autor: Nicol Tomečková

Vláda na východe Slovenska rozdala viac než 2,5 milióna eur

27. 11. 2025, Zdroj: **SME - Korzár**, Strana: 3, Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: TASR, Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 126 523 GRP: 2,81 OTS: 0,03 AVE: 1185 EUR

Vláda na východe Slovenska rozdala viac než 2,5 milióna eur

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov.

SVIDNÍK, STROPKOV, MEDZILABORCE. Na rozvoj a potreby samospráv, organizácií a komunít v severovýchodných okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce vyčlenila vláda viac ako 2,5 milióna eur. Na stredajšom výjazdovom rokovaní v obci Vyšný Orlík (okres Svidník) schválila i jednotlivé úlohy pre ministerstvá, ktoré majú pomôcť regiónu v hospodárskej i sociálnej oblasti.

„Viac ako 1,9 milióna eur z celkového vyčleneného príspevku je určených na projekty obcí a miest okresov Svidník, Stropkov a Medzilaborce a iných právnických osôb, zvyšok na väčšie projekty, v rámci širšieho regiónu,“ uviedol predseda vlády SR Robert Fico (Smer-SD) ako predkladateľ návrhu.

Medzi týmito väčšími projektmi je napríklad 80 000 eur pre Košickú arcidiecézu na vybavenie kuchyne, jedálne v novovybudovanej Cirkevnej základnej škole Prešov - Solivar, 100 000 eur je určených pre zabezpečenie interiérového vybavenia novovzniknutého zariadenia pre seniorov Holubnica v meste Spišská Nová Ves.

Zvonica, detské ihrisko a ambulancia

Obec Vyšný Orlík, ktorá hostila výjazdové rokovanie vlády, dostane 50 000 eur na rekonštrukciu kultúrneho domu, 40 000 eur bude k dispozícii obci Veľkrop na rekonštrukciu bývalej základnej školy so zámerom vytvorenia múzea 1. svetovej vojny.

Rovnako 40 000 eur poskytne vláda na pilotný projekt vytvorenia špecializovanej ambulancie vo Východoslovenskom ústave srdcových a cievnych chorôb, na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Kabinet tiež odsúhlasil 25 000 eur pre Pravoslávnu cirkevnú obec Svidník na rekonštrukciu strechy zvonice. Obec Brežany v okrese Prešov dostane 20 000 eur na rekonštrukciu miestnej komunikácie po povodniach, obec Malý Slivník v rovnakom okrese bude môcť 15 000 eur použiť na vybudovanie detského ihriska pri materskej škole.

Domáce úlohy pre ministrov

Súčasťou uznesenia sú aj konkrétne úlohy pre jednotlivé ministerstvá a šéfov rezortov. Podpredsedníčka vlády a ministerka hospodárstva Denisa Saková (Hlas-SD) má pokračovať vo vyhľadávaní nových investorov vrátane potenciálnych projektov etablovaných výrobných závodov v okresoch Svidník, Stropkov a Medzilaborce, takisto prerokovať so zástupcami spoločnosti Volvo Car Slovakia možnosť umiestnenia priemyselných kapacít na výrobu dielcov pre elektromobily v okresoch Stropkov a Svidník.

Vicepremiér a minister životného prostredia Tomáš Taraba (nominant SNS) má okrem iného do konca budúceho roka zabezpečiť vypracovanie nového manipulačného poriadku vodnej nádrže Veľká Domaša a jeho predloženie orgánu štátnej vodnej správy na schválenie, taktiež sa priebežne venovať stabilizovaniu brehov tejto vodnej plochy proti zosuvom.

V prípade dopravných projektov má minister dopravy Jozef Ráž (nominant Smeru-SD) do konca decembra 2026 zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa projektovej dokumentácie výstavby mosta cez potok pred obcou Okrúhle a mosta cez potok Fijaš v obci Matovce. Minister investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Samuel Migaľ (nezávislý) dostal úlohu preskúmať možnosti technického riešenia a finančného zabezpečenia výstavby obchvatu mesta Vranov nad Topľou.

Minister cestovného ruchu a športu Rudolf Huliak (nezávislý) má do konca júna 2026 prerokovať možnosti podpory projektu rekonštrukcie strojovne zimného štadióna a projektu novej tribúny pri futbalovom štadióne v Stropkove.

Ministerka kultúry Martina Šimkovičová (nominantka SNS) má spolu s ministrom cestovného ruchu i splnomocnencom vlády SR pre národnostné menšiny Ákosom Horonyim „posúdiť možnosti podpory rozvojového potenciálu okresu Medzilaborce v oblasti kultúrneho turizmu a zachovávaní kultúrnej rozmanitosti ako súčasti rozvoja regiónu a jeho identity“.

Ministerka hospodárstva má hľadať nových investorov, minister športu možnosti podpory zimného aj futbalového štadióna v Stropkove.

FOTO: TASR, VERONIKA MIHALIKOVÁ

Autor: (tasr)

Jednou z priorit je generačná výmena

27. 11. 2025, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strany: 1, 4, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Peter Lošonský**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 2367 EUR

Jednou z priorit je generačná výmena

Rubrika: rozhovor

prof. MUDr. Želmíra Macejová, PhD., MPH

V seriáli Zdravotníckych novín predstavujeme odborné spoločnosti. Svoj pohľad nám prezentovala aj prezidentka Slovenskej reumatologickej spoločnosti (SReS) Slovenskej lekárskej spoločnosti a krajská odborníčka v odbore reumatológia prof. MUDr. Želmíra Macejová, PhD., MPH. Pôsobí na Lekárskej fakulte Univerzity P. J. Šafárika a na I. Internej klinike Univerzitnej nemocnice L. Pasteura v Košiciach.

Aké sú hlavné tohtoročné aktivity vašej odbornej spoločnosti?

SReS pravidelne organizuje viacero odborných podujatí počas roka, ktoré tvoria základ kontinuálneho vzdelávania v odbore. Medzi hlavné aktivity patrí každoročný Novoročný reumatologický seminár v Košiciach, ktorý sa stal tradičnou platformou pre výmenu skúseností medzi odborníkmi z celého Slovenska.

Ďalšími významnými podujatiami sú: Jarný reumatologický seminár a Siťajovo predvianočné reumatologické sympóziu - obe konané v Piešťanoch. Ide o tradičné každoročné stretnutia, ktoré sa zameriavajú na praktické aspekty klinickej reumatológie, kazuistiky a diskusiu o nových liečebných postupoch.

Členovia spoločnosti sa aktívne zúčastňujú aj spoločných československých reumatologických zjazdov, ktoré potvrdzujú dlhoročnú a veľmi dobrú spoluprácu medzi oboma odbornými komunitami. Tento rok sa toto stretnutie konalo v Brne, v roku 2024 v Košiciach a v roku 2026 sa bude konať v Piešťanoch.

Okrem týchto hlavných podujatí spoločnosť podporuje vzdelávacie aktivity pre mladých lekárov a medikov. Tento rok sme prvýkrát organizovali Letnú reumatologickú školu, ktorá bola určená študentom lekárskeho fakult. Jej cieľom bolo zvýšiť povedomie o odbore reumatológia.

Koľko členov má vaša odborná spoločnosť?

SReS v súčasnosti združuje približne 188 členov, medzi ktorými sú reumatológovia, ako aj lekári príbuzných odborov (ortopédia, imunológia a podobne).

Aké sú u nás najnovšie trendy v reumatológii z pohľadu diagnóz a diagnostických a liečebných postupov?

V reumatológii, tak ako aj v iných odboroch, kladieme dôraz na čo najskoršiu diagnostiku a individualizovanú liečbu podľa princípu treat-to-target. Významne sa rozširuje využívanie ultrazvuku a magnetickej rezonancie na presnejšie hodnotenie postihnutých tkanív, detekciu synovitíd, erózií a kostného edému. Zároveň prebieha intenzívny výskum nových biologických a molekulárných biomarkerov, ktoré pomáhajú pri včasnej diagnostike, prognózovaní a personalizácii liečby.

V liečbe zápalových ochorení pribúdajú stále nové molekuly, napríklad na liečbu reumatoidnej artritídy, psoriatickej artritídy, systémového lupus erythematosus. Moderné trendy dopĺňa rozvoj digitálnych technológií, telemedicíny a umelej inteligencie.

Nedostatok lekárov je rôznorodý aj v závislosti od jednotlivých odborností, ako je to u reumatológov a ako to riešite?

Aj v reumatológii si plne uvedomujeme nedostatok špecialistov, ktorý predstavuje celoslovenský problém. V snahe zlepšiť situáciu sa prijali konkrétne kroky – doba špecializačného štúdia v odbore reumatológia sa skrátila na päť rokov, čím sa odbor stal dostupnejším pre mladých lekárov. Zároveň sa rozšírila možnosť špecializačného vzdelávania nielen na Lekársku fakultu Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave, ale aj na Lekársku fakultu **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach (marec 2025), čo umožňuje lepšiu regionálnu dostupnosť.

Na podporu záujmu medikov o reumatológiu sme v spolupráci Slovenskej reumatologickej spoločnosti s lekáorskými fakultami zorganizovali Letnú reumatologickú školu, ktorá mala veľmi pozitívny ohlas a potvrdila, že budúci mladí lekári o odbor reumatológie záujem majú – ak majú príležitosť ho bližšie spoznať.

Letná reumatologická škola bola určená pre študentov 4. a 5. ročníka všeobecného lekárstva. Zúčastnilo sa jej 34 študentov medicíny zo všetkých slovenských lekáorských fakúlt. Podujatie sa konalo vďaka Slovenskej reumatologickej spoločnosti v spolupráci so všetkými lekáorskými fakultami, Národným ústavom reumatických chorôb v Piešťanoch a Ligou proti reumatizmu. Účasť pre študentov bola bezplatná, náklady spojené s ubytovaním a stravovaním hradila Slovenská reumatologická spoločnosť.

Aký bol program tejto letnej školy pre študentov?

Študenti mali možnosť nahliadnuť do fascinujúceho sveta reumatológie nielen prostredníctvom odborných prednášok, ale aj vďaka praktickým ukážkam. Pod vedením skúsených odborníkov si vyskúšali punkcie kĺbov na simulátoroch, ultrasonografické vyšetrenia či kapilaroskopiu.

Súčasťou programu bola aj prezentácia o možnostiach získania špecializácie v odbore reumatológia, aby študenti po ukončení lekárskej fakulty mali jasnú predstavu o svojich ďalších krokoch. Účastníci zároveň získali informácie o možnostiach rezidentského štúdia, ktoré im môže uľahčiť vstup do praxe a profesionálny rozvoj v tejto oblasti. Cieľom školy bolo zvýšiť povedomie o odbore reumatológia. Letná reumatologická škola tak potvrdila svoj význam ako jedinečná platforma, ktorá prepája teóriu s praxou a motivuje mladých medikov k výberu reumatológie ako svojej budúcej špecializácie.

Program letnej školy bol zameraný na:

Prečo si vybrať reumatológiu ako špecializačný odbor? Zaujímavé kazuistiky. Punkcie kĺbov - praktické ukážky na simulátoroch. Môj pacient má horúčku a ja neviem, čo s tým. Zobrazovacie metódy v reumatológii - kam sme sa posunuli?

USG - jeho využitie v reumatológii a praktické ukážky. Kapilaroskopia - praktické ukážky. Vaskulitídy a ďalšie vzácne reumatologické choroby. Pohľad reumatika na vlastné ochorenie. Ako komunikovať s pacientom?

Účastníci Letnej reumatologickej školy hodnotili priebeh aj obsah podujatia veľmi pozitívne. Študenti ocenili odbornú úroveň prednášok, priateľskú atmosféru, možnosť vyskúšať si praktické zručnosti ako aj stretnutie s pacientom trpiacim reumatologickým ochorením. Mnohí priznali, že po účasti na škole sa rozhodli, alebo vážne zvažujú, že svoj profesionálny život nasmerujú práve k odboru reumatológia. Zároveň vyjadrili želanie, aby sa podobné vzdelávacie aktivity organizovali aj v iných medicínskych odboroch.

Ako celkovo hodnotíte situáciu v našom zdravotníctve? Čo by mu najviac pomohlo?

Slovenské zdravotníctvo čelí dlhodobým známym výzvam – nedostatku personálu, preťaženiu zdravotníkov, nepostačujúcej infraštruktúre a nerovnomernej dostupnosti špecializovanej starostlivosti. Napriek tomu však vidíme množstvo pozitívnych príkladov, kde aj v týchto podmienkach vznikajú moderné a kvalitné pracoviská, ktoré dokážu držať krok s európskymi štandardmi.

Jednou z dôležitých priorít je generačná výmena – potrebujeme vytvoriť priestor, aby starší lekári mohli odovzdať svoje skúsenosti mladším kolegom a postupne im prenechať miesto v praxi. Dôležitú úlohu v tomto procese zohráva rezidentský program, ktorý sa v posledných rokoch ukázal ako veľmi efektívny nástroj na prilákanie a stabilizáciu mladých lekárov v systéme. Počiatočné nedostatky programu už boli odstránené, preto je vhodné ho ďalej rozvíjať a aktívne propagovať medzi absolventmi lekáorských fakúlt.

Dôležitým krokom je aj dokončenie modernizácie nemocníc a ich prístrojového vybavenia, ktoré by malo zodpovedať potrebám súčasnej medicíny. Osobitnú pozornosť si vyžaduje aj kritický nedostatok sestier – situácia sa bude s odchodom silných ročníkov do dôchodku

ešte prehlbovať. Preto je potrebné aktívne podporiť príchod sestier aj zo zahraničia, ako aj vytvárať lepšie podmienky pre návrat tých, ktoré už v minulosti odišli.

Najviac by nášmu zdravotníctvu pomohla stabilita, systematická podpora vzdelávania, generačná kontinuita a férové podmienky pre všetkých zdravotníkov – aby sa mohli sústrediť na to najdôležitejšie - na pacienta.

Slovenská reumatologická spoločnosť

V súčasnosti združuje približne 188 členov, medzi ktorými sú reumatológovia, ako aj lekári z príbuzných odborov. prof. MUDr. Želmíra Macejová, PhD., MPH

Foto: **UPJŠ**

Letná reumatologická škola potvrdila svoj význam ako jedinečná platforma

Autor: Peter Lošonský

bleskom

27. 11. 2025, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strana: 3, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **rb, TASR**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 556 EUR

bleskom

Lekárske odborové združenie

žiada mimoriadne zasadnutie vlády. Kritizuje, že vláda a rezort nereagovali opatreniami na zistenia kontroly Národného kontrolného úradu zverejnené na jar.

Minister práce Mgr. Erik Tomáš (Hlas-SD) oznámil, že vláda schválila dotáciu 21 miliónov eur na stabilizačný príspevok pre odborných pracovníkov v sociálnych službách. Podporení budú zamestnanci zariadení aj domácej opatrovateľskej služby, a to u verejných aj neverejných poskytovateľov, v troch pásmach: 1 300, 1 000 a 600 eur podľa typu práce. Má ísť o plynulé nadviazanie na trojročný príspevok z čias pandémie a preklopenie prechodného roku 2026 pred spustením reformy financovania sociálnych služieb.

Európska komisia zvažuje navrhnúť zavedenie dane na vysoko priemyselne spracované potraviny s vysokým obsahom tuku, cukru a soli. Návrh by mohla predstaviť do konca roka a cieľom dane má byť motivácia k zdravšiemu stravovaniu.

Fakultná nemocnica AGEL Košice-Šaca úspešne rozšírila svoj program robotickej chirurgie o urogynekologické operácie. Tím Gynekologicko-pôrodníckej kliniky Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** vykonal už viac ako 150 roboticky asistovaných operácií. „Urogynekologické robotické operácie patria medzi najtechnickejšie výkony v gynekológii,“ uviedol doc. MUDr. Erik Dosedla, PhD., MBA, prednosta kliniky.

Projekt Kúpele v regióne opäť umožní obyvateľom miest a obcí Trenčianskeho samosprávneho kraja využívať kúpeľné služby v Kúpeľoch Trenčianske Teplice počas decembra, januára a februára za zvýhodnené ceny. Vlní projekt využilo viac ako 21 000 obyvateľov zo 115 miest a obcí.

Poľská farmaceutická spoločnosť Celon Pharma prostredníctvom svojej slovenskej dcérskej spoločnosti pripravuje spustenie závodu na plnenie liečiv v priemyselnom parku pri žilinskom letisku. Zamerať by sa mali na semaglutid - agonistu GLP-1. V Česku sa od začiatku roka do polovice novembra nakazilo žltáčkou typu A už 2 597 ľudí, čo je v porovnaní s vlašajškom štvornásobok. Najviac prípadov je v Prahe a Stredočeskom kraji. Približne 80 % nakazených bolo hospitalizovaných, v súvislosti so žltáčkou zomrelo 29 ľudí.

Autor: (tasr, rb)

Do rezidentského štúdia zaradili 108 lekárov

27. 11. 2025, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strana: 1, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **TASR**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 305 EUR

Do rezidentského štúdia zaradili 108 lekárov

Rubrika: Lekári

Od 1. októbra bolo do rezidentského štúdia zaradených 108 lekárov, z toho 38 v odbore všeobecné lekárstvo a 39 v pediatrii. Do iných špecializácií sa prihlásilo 31 lekárov. „Celkovo je v roku 2025 do rezidentského programu zaradených 151 lekárov,“ dodal rezort

zdravotníctva.

Vo februári bolo totiž zaradených 43 lekárov, z toho 23 v odbore všeobecné lekárstvo, 12 v pediatrii a päť v odbore fyziatria, balneológia a liečebná rehabilitácia. Zaraďovanie lekárov do rezidentského štúdia prebieha každoročne 1. februára a 1. októbra. Prihlásiť sa dá na štyroch univerzitách, a to na Slovenskej zdravotníckej univerzite v Bratislave, Lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave, Jesseniovej lekárskej fakulte Univerzity Komenského v Martine a Lekárskej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Rezidentské štúdium má pomôcť pri zabezpečení dostatočného počtu lekárov a znížení vekového priemeru v odboroch všeobecné lekárstvo, pediatria aj v iných nedostatkových špecializáciách.

Autor: (tasr)

Rizikové faktory endotelovej dysfunkcie

27. 11. 2025, Zdroj: **Kompéndium medicíny Extra**, Strán: 3, 4, 5, 6, 7, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Helena Rusnáková**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 16700 EUR

Rizikové faktory endotelovej dysfunkcie

Rubrika: angiológia

V dňoch 12. - 14. septembra 2024 sa v hoteli Partizán na Táľoch konal v poradí XXXII. Slovenský angiologický kongres. V rámci kongresu sa uskutočnilo aj sympóziu podporené spoločnosťou Alfasigma venované endotelovej dysfunkcii a pravidlám preskripcie sulodexidu. Sympóziu predsedal doc. MUDr. Juraj Maďarič, PhD., MPH.

Mikrocirkulácia a endotel – základ etiopatogenézy chronickej venózne insuficiencie

Cieľom prednášky MUDr. Ivana Vaculu, PhD. (VASA-CARE, s.r.o, Trnava) bolo vysvetliť aktuálne poznatky o patofyziológii chronickej venózne insuficiencie (CHVI) z pohľadu mikrocirkulácie a endotelu a na základe týchto poznatkov vyvodit' niektoré závery smerom k terapeutickým možnostiam. Základ mikrocirkulácie vysvetľuje Starlingov princíp. V roku 1896 Ernest Starling opísal pohyb tekutín medzi tkanivami a tok krvi. Tento model bol v roku 2010 revidovaný Levickým a Michelom. Podstatou tohto princípu je onkotický tlak v interstíciu vo vnútri kapilár, hydrostatický tlak na oboch stranách a nejaký koeficient permeability steny. To sú základné Starlingove sily, ktoré sa môžu podieľať aj na patológii. Na jednej strane kapiláry je buď hyperfiltrácia so vznikom edémov alebo na druhej strane udržanie rovnováhy bez prítomnosti edému. Ak sa zameriame na strednú časť, nie na hydrostatický ani onkotický tlak, ide vlastne o nejakú „priehradku, hrádzu“, stenu cievy a to je vlastne endotel. Endotel možno prirovnať k divu sveta, je to veľký, ťažký orgán, ktorý váži asi 3 kg. Funguje endokrinne aj parakrinne.

Endotelová bunka reguluje vaskulárnu permeabilitu, vaskulárny tonus, glomerulárnu filtráciu, metabolizmus. Má vplyv na angiogézu, hemostázu a koaguláciu, pohyb leukocytov. Podieľa sa rozhodujúcim spôsobom na vzniku zápalu a jeho dynamike aj v okolí cievy (obr. 1). Patofyziológia CHVI v kocke je znázornená na obr. 2. Okrem predisponujúcich faktorov, ako sú environmentálne a genetické vplyvy, hrajú dôležitú úlohu hemodynamické abnormality. Tie zvyšujú venózy hydrostatický tlak, znižuje sa šmykové napätie. Dochádza k poškodeniu cievnej steny, k dilatácii vény a valvulárnej dysfunkcii so vznikom refluxu. Následne sa aktivuje MMP (matricová metaloproteináza), degraduje extracelulárna matrika, čo vedie k ďalšej dilatácii. Vzniká circulus vitiosus s ďalšou aktiváciou zápalu. Na druhej strane je hlavným „hrdinom“ endotelu glykokalyx (GLX). Ten predstavuje mikrofílm, bariéru šírky 0,5 - 3 µm. Je to hrubá vrstva „čohosi zložitého“ v lumene na endoteli so silne negatívnym elektrickým nábojom. Vrstvička pokrývajúca endotel je tvorená čiastočne tým, čo „trčí“ z endotelu a čiastočne tým, čo sa v tých trčiach sieťach prichytí z lumenu. Ide o veľmi dynamický, meniaci sa a pulzujúci mikrosvet na endoteli. Medzi kľúčové zložky endotelu patria proteoglykány (bielkoviny viazané prevažne na membránu - syndecan, glypican alebo voľné/plávajúce - mimecan, perlecan, decorin, versican). Je to zložka, ktorá vytvára a stabilizuje GLX a bráni tomu, aby sa diali zlé veci. Ich hlavnou súčasťou sú glykozaminoglykány (heparansulfát – kyselina glukuronová + N-acetylglukosamín, dermatansulfát a chondroitínsulfát - kyselina glukuronová + N-acetylglaktosamín), keratansulfát (kyselina galakturonová + N-acetylglukosamín). Neviazaná je kyselina hyaluronová (kyselina glukuronová + N-acetylglukosamín), je to najväčší glykozaminoglykán, ktorý je ukotvený v glykokalyxe bez toho, aby bol viazaný na proteín. Glykoproteíny na rozdiel od proteoglykánov sú proteíny, ktoré vytrčajú oveľa menej z endotelu (iba niekoľko nanometrov) a majú na sebe naviazané rozvetvené polysacharidy, väčšinou sú to rôzne druhy adhezívnych molekúl (P-selektín, E-selektín, VCAM, ICAM, PECAM). Tie sprostredkujú zápal, spôsobujú adhéziu a migráciu leukocytov, adhéziu trombocytov a sprostredkujú aj vznik trombu. Správnu funkciu endotelu a následne aj jeho dysfunkciu sa autor snažil zjednodušiť a odľahčiť vysvetliť aj graficky pomocou kreslených obrázkov.

Dôležitú úlohu pri endotelovej dysfunkcii zohráva aj šmykové napätie. Fyziologické je laminárne prúdenie. Pri turbulentnom prúdení v dilatovaných vénach a pri refluxe sa šmykové napätie výrazne znižuje, čo je jeden z základných faktorov, ktorý sa podieľa na ďalšej patológii. Hrá tu úlohu aj heparansulfát a jeden z proteoglykánov, ktorý funguje ako senzor a pri jeho malom dráždení dochádza k menšej expresii génu pre syntézu NO, čo má jasný vplyv na funkciu endotelu.

Aká je úloha glykokalyxu? Má mechanosenzorickú funkciu, ovplyvňuje permeabilitu, trombomoduláciu a imunomoduláciu. Proteoglykány a glykozaminoglykány sú základom mechanickej (70 kDa) a elektrostatickej bariéry (záporný náboj), tvoria tiež akúsi pokrývku receptorov/adhezívnych molekúl, viažu napr. antitrombín III (cez heparansulfát), sú zodpovedné za mechanosenzorickú funkciu a prenos informácie na syntézu NO. Glykoproteíny (P-selektín, E-selektín, VCAM, ICAM, PECAM) v aktivovanej fáze, resp. pri destabilizácii a poškodení glykokalyxu sprostredkujú deje vedúce k zápalu.

Dysfunkcia endotelu vedie k mechanosenzorickej dysfunkcii znížením NO, čo má za následok zvýšenie permeability so vznikom edému. Trombomodulácia vyvoláva trombogénu, imunomodulácia vedie k zápalu, narušenie glykokalyxu (najmä poškodenie PG a GAG) vedie k zvýšenej permeabilite, odhaleniu a aktivovaniu GP, zvýšenému rolovaniu a migrácii leukocytov, ich degranulácii a aktivácii trombogézy. Na glykokalyx a dysfunkciu endotelu má pozitívny vplyv sulodexid.

Ide o látku, ktorá obnovuje integritu GLX. Redukuje vaskulárnu a kapilárnu permeabilitu, chráni endotel a má protizápalový a antiapoptotický účinok. Táto molekula ochraňuje endotel a mohla by rozhodujúcim spôsobom zasiahnuť aj do dejov, ktoré sa významným spôsobom podieľajú na patofyziológii chronického venózneho ochorenia. Ako bolo publikované aj v časopise American Journal of Physiology, glykokalyx je považovaný za centrálny regulátor vaskulárnej funkcie.

Aké máme možnosti zníženia zápalu u pacientov pred intervenciou CLTI ?

Ako uviedol MUDr. Matej Moščovič, PhD. (Klinika angiologie LF **UPJŠ** a VÚSCH a.s., Košice), podľa odporúčaní Európskej kardiologickej spoločnosti (ESC) z roku 2024 pre manažment periférnych artérií a aorty je zápal považovaný za modifikovateľný rizikový faktor vzniku a progresie PAO (periférneho arteriálneho ochorenia), ale efekt jeho zníženia u pacientov s CLTI (Chronic Limb Threatening Ischemia) zatiaľ nie je potvrdený na základe randomizovaných klinických štúdií. Zápal sa dostáva do popredia záujmu vzhľadom na výsledky štúdie CANTOS, kde monoklonálna protilátka zameraná na interleukín (IL)-1 β znížila riziko veľkých kardiovaskulárnych (KV) príhod u vysoko rizikových pacientov po infarkte myokardu so zvýšenou hodnotou (hs)-CRP. Ukazuje sa, že koronárne a vaskulárne riečisko nie je úplne to isté. V týchto odporúčaníach sa takisto uvádza ešte jedna dôležitá vec, že CLTI je spojená s vysokým rizikom ischemických príhod, preto je nutná neodkladná medikamentózna a intervenčná liečba vrátane optimálnej starostlivosti o ranu, ATB liečby, kontroly zápalu a liečby bolestí. Hodnoty CRP majú byť čo najnižšie, aby nedošlo v prípade intervencie k vzniku sepsy alebo závažnému zápalovému ochoreniu. Často sa liečba nepodá včas a intervencia sa pre vysoké zápalové parametre odkladá.

V časopise Journal of American Heart Association bola publikovaná práca portugalských autorov (prof. Joana Ferreira a spol.), kde sa uvádza, že zápalové parametre ovplyvňujú riziko ischemických príhod pri CLTI. Sledovanie dokázalo, že zvýšené hodnoty zápalových parametrov a vysoká aktivita zápalu tkaniva zhoršujú prognózu pacientov s CLTI. Stav je po ovplyvnení zápalu reverzibilný, ale je nutná promptná medikamentózna a intervenčná liečba. Najmenej 20 % pacientov s CLTI zomiera do 1 roka od stanovenia diagnózy. Zápal zohráva významnú úlohu pri iniciácii a progresii aterosklerózy, najmä u pacientov s PAO, čo vedie spolu s inými rizikovými faktormi k terminálnym kardiovaskulárnym a renálnym ochoreniam. Prozápalové cytokíny (IL-6, TNF- α) sú silne spojené s prevalenciou PAO a prispievajú k rozvoju ochorenia koronárnych artérií.

Štúdie ukázali, že závažnosť koronárnej aterosklerózy súvisí so stupňom zápalu v postihnutej končatine. Hypoxia tkaniva prítomná u pacientov s CLTI môže spustiť zápalovú reakciu, ktorá vedie k zvýšeniu hladiny CRP a fibrinogénu (proteíny akútnej fázy) a výrazne znižuje hladinu albumínu v porovnaní s pacientmi s kľudovými ochoreniami. Následkom zvýšenej hladiny fibrinogénu dochádza k vyššej viskozite krvi, zvýšeniu rizika trombózy, čo potenciálne zvyšuje vyššie riziko reuzáverov ciev po intervencii, resp. operácii a vzniku cievnej mozgovej príhody (CMP) a infarktu myokardu (IM). Zápalová reakcia tiež prispieva ku generovaniu proaterogénneho lipidového profilu charakterizovaného nízkym HDL-C, oxidovaným lipoproteínom s nízkou hustotou a vysokou hladinou triglyceridov (TG). Nižšia hladina albumínu je považovaná za silný prediktor smrti. Zápal u pacientov s CLTI nebol primárne spôsobený infekciou tkaniva, sérové hladiny proteínov akútnej fázy medzi pacientmi v štádiu III a IV podľa Fontaina sa nelíšili. Štúdia dokázala, že 3 mesiace po úspešnej revaskularizácii a zmiernení ischemického procesu dochádza k čiastočnému zníženiu zápalových parametrov u pacientov s CLTI. Výsledky len podporujú tvrdenia, že rýchla rekanalizácia a protizápalová terapia môžu pomôcť zmierniť škodlivé účinky zápalu u týchto pacientov. Aké sú možnosti zníženia zápalu u pacientov s CLTI pred intervenciou? MUDr. Moščovič prehľadne uviedol niekoľko štúdií a pôvodných prác, ktoré sa venovali tejto problematike. V roku 2023 boli publikované informácie talianskych autorov v časopise Current Medical Therapy and Revascularisation in Peripheral Artery Disease of the Lower Limbs: Impacts on Subclinical Chronic Inflammation. Zistenia naznačujú, že lieky používané v liečbe PAO majú aj pridané protizápalové vlastnosti, ktoré môžu potenciálne oddialiť alebo zabrániť progresii aterosklerózy a zlepšiť prognózu, nezávisle od ich účinkov na tradičné rizikové faktory. Hoci terapia zameraná na zníženie zápalu má sľubný potenciál, jej výhody zatiaľ nie sú definitívne preukázané. Rozhodujúce je však neprehliadať pleiotropné vlastnosti v súčasnosti dostupných liekov. V praxi sú dostupné viaceré lieky, ktoré môžu rôznym mechanizmom účinku znížiť zápal u pacientov s CLTI pred intervenciou. Patria tu statíny aj so svojimi pleiotropnými účinkami, ezetimib, inhibítory PCSK9, ďalej cilostazol a prostaglandíny, aspirín, klopidoogrel, nízko dávkovaný rivaroxaban, z antidiabetík inhibítory SGLT2 a agonisty GLP-1, z hypotenzív inhibítory ACE/sartany/ARNI. MUDr. Moščovič v tejto prednáške zvlášť vyzdvihol možnosti sulodexidu v znížení zápalu u pacientov s CLTI. Odpoveď dáva aj informácia v časopise Cellular Physiology and Biochemistry. Poškodenie endotelového glykokalyxu je dôležitým faktorom, ktorý iniciuje proces aterosklerózy. Dochádza k zníženej schopnosti endotelových progenitorových buniek v štruktúre proteoglykanov heparansulfátu umiestnených v glykokalyxe. Autori dokázali ochranný protizápalový účinok sulodexidu u pacientov s

ochorením periférnych artérií aj endotelových buniek aorty. Sledovali hlavne expresiu génov pre IL-6 a vWF (vonWillebrandov faktor) – graf . Sulodexid redukuje v závislosti od dávky proinflamačný efekt u pacientov s PAO a sekréciu IL-6 z endotelových buniek artérií a inhibuje produkciu VCAM-1 a vWF.

V roku 2015 bola v časopise *International Angiology* (34; 6: 589 - 596) publikovaná pôvodná práca o potlačení zápalu sulodexidom u pacientov s chronickou venózou insuficienciou. Sulodexid ako vyvážená zmes glykozaminoglykánov s potenciálnou antikoagulačnou a profibrinolytickou aktivitou, ktorá tiež chráni endotelové bunky a potláča zápalové reakcie pri rôznych stavoch súvisiacich s vaskulárnymi ochoreniami,

dokázal signifikantne znížiť zápalové parametre ako MMP-9 a IL-6. Dávkovanie sulodexidu v sledovanej skupine bolo 2x 500 LSU denne. Sulodexid znižuje intravaskulárny zápal a chráni endotelové bunky a zmeny extracelulárnej matrix pred nežiaducimi účinkami matrix metaloproteináz. V ďalšej práci bolo cieľom zhodnotiť účinok sulodexidu na uvoľňovanie zápalových mediátorov z endotelu za normálnych podmienok a v bunkách chronicky vystavených glukóze. Výsledky preukázali významný protizápalový účinok sulodexidu v endotelových bunkách a ochranný účinok tohto liečiva proti glukózovej cytotoxicite.

Sulodexid bol použitý aj v liečbe porúch periférnej mikrocirkulácie u pacientov so systémovou sklerózou. Autori sa zamerali na liečbu týchto pacientov s použitím sulodexidu ako podpornej terapie. Podávaný bol u hospitalizovaných pacientov parenterálne (1 amp/600 LSU 2x denne). Ukázalo sa, že sulodexid redukuje intravaskulárny zápal a potláča zápalovú odpoveď v endotelových bunkách (redukuje IL-6). Sulodexid predstavuje bezpečné reologické liečivo s antitrombotickým, profibrinolytickým, protizápalovým a ochranným účinkom s ohľadom na endotelové bunky ciev. Prehľad anti-inflamatorného potenciálu sulodexidu, ktorý bol dokázaný laboratórne, je uvedený v tab. Záver: Zápal je považovaný za modifikovateľný rizikový faktor vzniku a progresie PAO. Zvýšené hodnoty zápalových parametrov a vysoká aktivita zápalu tkaniva zhoršujú prognózu pacientov s CLTI. Zvýšením zápalových parametrov dochádza k vyššej viskozite krvi, zvýšeniu rizika trombózy, čo potenciálne vysvetľuje vyššie riziko reuzáverov ciev po intervencii, resp. operácii a vzniku CMP a IM u pacientov s CLTI. Rýchla rekanalizácia a protizápalová terapia môžu pomôcť zmierniť škodlivé účinky zápalu u týchto pacientov. Sulodexid má v závislosti na dávke u pacientov s CLTI potenciál znížiť zápal, zlepšiť endotelovú funkciu ciev, ako aj zlepšiť reologické vlastnosti krvi.

Vzhľadom na nutnosť promptného riešenia pacientov s CLTI je vhodné začať terapiu sulodexidom v parenterálnej forme (1 ampula 600 LSU/deň) už pred intervenciou. Po intervencii sa má pokračovať v perorálnej forme pri zohľadnení faktu, že anti-inflamatorný efekt sulodexidu je závislý od dávky. Sulodexid má byť pridaný k bežnej medikamentóznej liečbe CLTI ako prídavná terapia v dávke 2x 2 kapsuly denne (1000 LSU).

Predpisujeme sulodexid správne? Alebo ako si poradiť aj s technickou stránkou jeho preskripcie?

Na otázku sa snažil odpovedať MUDr. A. Džupina ml. (Klinika angiológie LFUK a NÚSCH, a.s. Bratislava). Od 1.5.2024 platí nová verzia služby eRecept V6 a uvádzanie indikačných obmedzení pri predpise humánnych liekov. V praxi to znamená, že kým lekár doposiaľ uvádzal pri predpise len MKCH kód diagnózy, od 1.8.2023 je povinný uvádzať aj kód indikačného obmedzenia, ak sa pri produkte nachádza. Kód indikačného obmedzenia bližšie špecifikuje výšku úhrady za liek z verejného zdravotného poistenia (ten istý liek môže mať viacero úhrad zdravotnou poisťovňou). Pri predpise, ktorý nie je hrađený z verejného zdravotného poistenia, nie je uvedenie indikačného obmedzenia povinnosťou. Indikačné obmedzenia nie sú novinkou, v praxi sú známe viac ako 15 rokov. Na stránke Ministerstva zdravotníctva SR je uverejnený zoznam všetkých kategorizovaných liekov, ktoré majú indikačné obmedzenie. V novej verzii sú lieky uvedené podľa čísel aj s uvedenou odbornosťou, kto ich môže predpisovať. Je potrebné rozlišovať pojmy:) preskripčný záznam – lekárske predpis vytvorený prostredníctvom e-zdravia;) lekárske predpis – predpis v listinnej podobe bez čiarového kódu;) kód indikačného obmedzenia – príznak pre určenú maximálnu výšku úhrady zdravotnej poisťovne, ak liek má byť použitý v indikácii osobitne vymedzenej v indikačnom obmedzení, pre ktorú je osobitná maximálna výška úhrady zdravotnej poisťovne určená.

Preskripcia humánneho lieku s uvedením TRUE v zozname kategorizovaných liekov (ďalej len ZKL) na tlačive lekárskeho predpisu (offline scenár): preskribujúci lekár uvedie na rubovej strane receptu kód indikačného obmedzenia v aktuálnom ZKL, odtlačok pečiatky lekára, ktorý liek preskribuje a vlastnoručný podpis. V prípade, že lekárske predpis alebo preskripčný záznam neobsahujú kód IO, je farmaceut oprávnený informovať pacienta o skutočnosti, že predložený doklad neobsahuje všetky potrebné náležitosti v súlade s aktuálne platnou legislatívou, a preto nemôže byť uhrádzaný alebo čiastočne uhrádzaný z verejného zdravotného poistenia a odporúčať pacientovi návrat k predpisujúcemu lekárovi. Podľa SPC má Vessel Due F aktuálne nasledujúce indikačné obmedzenia: sulodexid p.o. 250 LSU – lipasemic units: hrađená liečba sa môže indikovať pri:) I00212 - torpídnej a recidivujúcej flebotrombóze a tromboflebitíde ako pokračujúca liečba po zvládnutí akútneho stavu;) I00213 - rýchlo progredujúcej aterotrombóze ciev dolných končatín;) I00214 - ochoreniach centrálnej vény sietnice, diabetickej retinopatii a vekom podmienenou makulárnou degeneráciou. Pre angiológov prichádza do úvahy indikácia I00212 a I00213, posledná pre oftalmológov. V tab. 1 sú uvedené správne diagnózy pri predpise Vessel Due F a použitie pre indikáciu I00212 pri torpídnej a recidivujúcej flebotrombóze a tromboflebitíde ako pokračujúca liečba po zvládnutí akútneho stavu. Ide o diagnózy I80.0 až I80.9. V tab. 2 sú správne diagnózy pre indikáciu I00213 pri rýchlo progredujúcej aterotrombóze dolných končatín, ide o diagnózy I70.21 - I70.25. V prípade uvedenia nesprávnej diagnózy systém vyhodí recept ako chybu. Pri každej zdravotnej poisťovni môže dôjsť k špecifickým oznámeniam z eReceptu. Platí, že štandardne by malo byť liečivo predpisované na maximálne 90 dní, prípadne pomocou opakovaného receptu na maximálne 4-krát 90 dní. V ďalšej časti autor upozornil na niektoré technické problémy pri preskripcii

liekov, ktoré sa môžu vyskytnúť pri predpise receptu vo verzii služby eRecept V6 aj v závislosti od používaného informačného systému. Objavujú sa na obrazovke ako písomná informácia, tu sú niektoré z nich:

) Pacient má už predpísané/vybrané lieky z predpisovanej ATC na viac ako 30 dní - eRecept uvedie číslo dní, na akú dobu sú lieky predpísané. Ak je zásoba lieku väčšia ako na 30 dní, tak kontrola sa ukončuje bez chyby. Ak lekár chce napriek vyhláseniu kontroly so závažnosťou CHYBA preskripčný záznam uložiť, tak môže urobiť použitím vynúteného zápisu a uvedením dôvodu.

) Nie je splnená podmienka indikačného obmedzenia, pre predpis liekov vykazujete nesprávnu diagnózu. Musí sa použiť správna diagnóza vzhľadom na indikačné obmedzenie.

) Predpisujete liek poistencovi, ktorému hrozí poškodenie organizmu kvôli jeho nadmernému užívaniu alebo je prekročená maximálna dávka liečiva. Odporúčame preveriť v liekovej karte pacienta. Čo sa týka kontroly CheckAbuzisti, lekárovi odporúčame, aby pri predpise používal pevné štruktúrované dávkovanie, vtedy počítame platnosť podľa dávkovania, ktoré lekár určil pri predpise. Alebo: Predpisujete liek poistencovi, u ktorého je prekročená maximálna denná dávka, vzhľadom na množstvo predpísaného lieku za posledných 90 dní. Odporúčame preveriť v liekovej karte pacienta. Chcete poslať recept s príznakom vynútený zápis?) Predpisovaný liek predpisujete duplicitne. Za posledných 7 dní predpísaný alebo vydaný liek z ATC skupiny iným lekárom, pretože má platný opakovaný recept. Predpis je možné uložiť cez vynútený zápis s uvedením dôvodu v prípade ďalšej preskripcie.) Poslanie receptu do služby eRecept sa nepodarilo. Chcete vytlačiť recept bez čiarového kódu? V tomto prípade je potrebné zistiť príčinu chyby, prípadne ak je to nutné, použiť voľbu vynútený zápis.

Take home message:) Vessel Due F s indikačným obmedzením I00212 možno predpísať pri torpídnej a recidivujúcej flebotrombóze a tromboflebitíde ako pokračujúcu liečbu po zvládnutí akútneho stavu s diagnózami I.80.00 – I.80.8.

) Vessel Due F s indikačným obmedzením I00213 možno predpísať pri rýchlo progredujúcej aterotrombóze ciev dolných končatín s diagnózami I.70.20 – I.70.25.) Pri preskripcii dávky 2-0-2 a chybovom hlásení treba použiť vynútený zápis.) Preferovať sa má skôr pevné dávkovanie ako variabilné.) Predpis je možný maximálne na 90 dní, ďalší predpis je možný až menej ako 30 dní pred ukončením predtým predpísanej liečby.

MUDr. Vacula Miesto konania podujatia – hotel Partizán na Táľoch

Obr. 1: Endotel – div sveta

Endotelová bunka

Angiogenéza

) VEGF – VEGFR) angiopoetín 2-TIE2) aktivácia HIF) CD146) glykolýza) FAO) metabolizmus glutamínu a asparagínu) vWF) Jagged 1-NOTCH-1

Kontrola proliferácie VSMC

) mikročastice) Jagged 1-NOTCH-1) miR-126) NO

Hromadenie leukocytov

) ICAM1) VCAM) E-selektín

Zápal

) MCP1) aktivácia komplementu) oxidačný stres

Metabolizmus

) glykolýza) FAO) metabolizmus glutamínu a asparagínu) mTOR) HIF

Vaskulárna permeabilita a glomerulárna filtrácia

) fenestrácia endotelu) glykokalyx) VEGF) CD146

Hemostáza a koagulácia

) TM) glykokalyx) tPA) TFPI) PGI2) vWF) TF) TXA2) PAI1

- +

Cievny tonus

Vazodilatátory:) NO)H₂S

-

) PGI₂ Vazokonstriktory:) endotelín) TXA₂

+

) PGH₂

Obr. 2: Patofyziológia CHVI v (príliš malej) kocke

Predisponujúce faktory

) environmentálne) genetické

Hemodynamické abnormality

Zvýšený venózný hydrostatický tlak Nízke šmykové napätie

Dysfunkcia chlopní

Endotelové bunky EDHF ↓ Ca²⁺ PAR NO

↑ tlak steny žily

HIF

↑ MMP Relaxácia cievneho hladkého svalu Degradácia ECM ↑ dilatácia steny žily Aktivácia/dysfunkcia endotelových buniek Poškodenie glykokalyxu

Nerovnováha vazoaktívnych látok (NO, PGI₂)

Infiltrácia leukocytov

ICAM-1 ELAM-1 VCAM-1 P-, L- a E-selektín

Zápal

↑ prozápalových mediátorov (napr. IL-6, IL-1, TNFα, IFNγ, IL-8, MCP-1, MIP-1) ↑ protrombotických látok (napr. vWF, PAI-1) ↑ aktivity NAPH oxidázy a reaktívnych kyslíkových radikálov

Na glykokalyx a dysfunkciu endotelu má pozitívny vplyv sulodexid

Stánok spoločnosti Alfasigma MUDr. Moščiň

Graf: Sulodexid redukuje expresiu génov pre IL-6 a vWF

Expresia IL-6 relatívna zmena oproti východisku 8 p < 0,05 vs kontrola 6 p < 0,01 vs sérum 4 2 A 0 Kontrola Sérum Sérum + sulodexid 25 p < 0,01 vs kontrola Expresia vWF relatívna zmena oproti východisku 20 15 10 p < 0,01 vs sérum 5 B 0 Kontrola Sérum Sérum + sulodexid

Tab.: Laboratórne (in vitro alebo in vivo) dokázaný protizápalový potenciál sulodexidu

) zvýšenie expresie heparín sulfátu a blokovanie poklesu heparín sulfátu z povrchov buniek) zvýšenie aktivity superoxid dismutázy (SOD)) zvýšenie expresie hepatocytového rastového faktora (HGF)) zvýšenie mitogénnej aktivity fibroblastového rastového hormónu (FGH 1 a 2)) zníženie uvoľňovania reaktívnych kyslíkových druhov) inhibícia aktivity glomerulárnej heparinázy-1) zníženie expresie a aktivity MMP-9) zníženie monocytového chemoatraktantového proteínu (MCP-1)) zníženie aktivity VEGF) zníženie expresie TGFβ1) zníženie expresie TNFα) zníženie uvoľňovania IL-6) zníženie uvoľňovania IL-8) zníženie uvoľňovania IL-1B) zníženie aktivity CRP

P. Mattana a kol., J Vasc Endovasc Surg 2012; 19 (Suppl 2): 1 – 7

MUDr. Džupina ml.

Tab. 1: Správne diagnózy pri predpise Vessel Due F pri I00212 - torpídnej a recidivujúcej flebotrombóze a tromboflebitíde ako pokračujúca liečba po zvládnutí akútneho stavu

I80.0

Trombóza, flebitída a tromboflebitída povrchových žíl dolných končatín I80.00 Hlboká žilová trombóza žíl dolných končatín - vyprovokovaná I80.01 Hlboká žilová trombóza žíl dolných končatín - vyprovokovaná, proximálna (od vena poplitea žily vrátane - nahor) I80.02 Hlboká žilová trombóza žíl dolných končatín - vyprovokovaná, distálna (infrapopliteálne žily, vrátane vnútro svalových žíl)

I80.1

Trombóza, flebitída a tromboflebitída v. femoralis

I80.10

Hlboká žilová trombóza žíl dolných končatín - idiopatická (nevyprovokovaná)

I80.11

Hlboká žilová trombóza žíl dolných končatín - idiopatická, proximálna (od vena poplitea vrátane - nahor)

I80.12

Hlboká žilová trombóza žíl dolných končatín - idiopatická, distálna (infrapopliteálne žily, vrátane vnútro svalových žíl)

I80.2

Recidivujúca hlboká žilová trombóza žíl dolných končatín

I80.3

Hlboká žilová trombóza žíl horných končatín

I80.4

Povrchová flebitída a tromboflebitída dolných končatín I80.40 Povrchová flebitída a tromboflebitída dolných končatín I80.41 Povrchová varikózna tromboflebitída I80.42 Povrchová nevarikóza tromboflebitída I80.8

Trombóza, flebitída a tromboflebitída na iných miestach

I80.9

Trombóza, flebitída a tromboflebitída bez bližšieho určenia miesta

Tab. 2: Správne diagnózy pri predpise Vessel Due F I00213 pri rýchlo progredujúcej aterotrombóze ciev dolných končatín

I70.21 Ateroskleróza končatinových tepien s postihnutím panvy a dolných končatín, s ischemickou bolesťou po záťaži I70.22 Ateroskleróza končatinových tepien s postihnutím panvy a dolných končatín, s bolesťou v pokoji I70.23 Ateroskleróza končatinových tepien s postihnutím panvy a dolných končatín, s ulceráciami I70.24 Ateroskleróza končatinových tepien s postihnutím panvy a dolných končatín, s gangrénou I70.25 Ateroskleróza končatinových tepien s postihnutím pleca a horných končatín, všetky štádiá

Autor: MUDr. Helena Rusnáková

Keď sa terapia mení na umenie – v hlavnej úlohe sulodexid ☑

☑ 27. 11. 2025, Zdroj: **Kompéndium medicíny Extra**, Strán: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Helena Rusnáková**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ**
Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 30060 EUR

Keď sa terapia mení na umenie – v hlavnej úlohe sulodexid

Rubrika: S ulodexid

V dňoch 18. - 20. septembra 2025 sa konal v poradí XXXIII. Slovenský angiologický kongres v hoteli Partizán na Táľoch v Nízkych Tatrách. V rámci neho sa uskutočnilo aj sympóziu podporené spoločnosťou AlfaSigma o úlohe sulodexidu vo vaskulárnej medicíne. Sympóziu predsedala doc. MUDr. Denisa Čelovská, PhD. z Bratislavy a odzneli tam nasledujúce prednášky s touto problematikou.

Čo sa zmenilo 10 rokov po štúdiu SURVET?

Na túto otázku odpovedal vo svojej prezentácii MUDr. Matej Moščiavič, PhD. (Klinika angiologie LF **UPJŠ** a VÚSCH a.s. Košice). Aká je dĺžka antikoagulačnej liečby (AKL)? Podľa odporúčaní ACCP z roku 2012 aj 2016 prvá epizóda trombózy s prechodným rizikovým faktorom sa má liečiť 3 mesiace pri distálnej trombóze a 6 mesiacov pri proximálnej trombóze. Pri idiopatickej žilovej trombóze s nízkym a stredným rizikom krvácania je to 3 - 6 mesiacov až dlhodobo. V prípade pretrvávajúceho rizika (onkologické ochorenie, trombofilný stav) má byť liečba dlhodobá. Rekurentná žilová trombóza sa má liečiť takisto dlhodobo. Pravidelne sa majú prehodnocovať rizikové faktory krvácania a trombózy, nové informácie a pacientove preferencie (tab. 1). Po ukončení 3-, 6-, 12-, 18-mesačnej liečby opäť rastie riziko recidívy venózneho tromboembólie (VTE) hlavne u pacientov s nevyprovokovanou hlbokou žilovou trombózou/ pľúcnou embóliou (HŽT/PE). 6-mesačná alebo extendovaná perorálna antikoagulačná liečba po prvej epizóde PE bola sledovaná aj v štúdiu The PADIS-PE (autor Gualtieri Palareti). Podľa Clive Kearona 50 % pacientov s nevyprovokovaným VTE má rekurenciu v priebehu nasledujúcich 10 rokov (Prandoni, Hematologica, 2007). Je potrebné liečiť všetkých pacientov? Riziko rekurencie VTE sa s časom znižuje, prvý rok je to 11 %, druhý rok 4 %, tretí rok 3 % a štvrtý rok iba 2 %. Do 3. roka po akútnom VTE sa vyrovnáva riziko recidívy HŽT/PE s rizikom krvácania pri antikoagulačnej liečbe. Otázkou je, či máme pacientov liečiť antikoagulantami dlhšie ako 2 - 3 roky. Pri rozhodovaní o dĺžke podávania antikoagulačnej liečby treba brať do úvahy riziko rekurencie trombózy, ako je pretrvávajúce/ neprítomnosť rizikových faktorov, počet epizód VTE, stupeň rekanalizácie trombózy, skórovacie systémy (DASH, Men-HERDOO2, Vienna Prediction Model) a riziko krvácania pri antitrombotickej liečbe (HAS BLED, VTE risk score). Dôležité sú i preferencie pacienta, takže liečba má byť individualizovaná. Rizikovosť krvácania u pacientov s VTE je uvedená v tab. 2.

Prevencia rekurencie VTE po ukončení antikoagulačnej liečby bola sledovaná v štúdiu SURVET (Sulodexid v sekundárnej prevencii recidív hlbokého venózneho trombózy). Išlo o multicentrickú, randomizovanú, dvojito zaslepenú, placebo kontrolovanú štúdiu. Cieľom bolo zistiť, či je sulodexid účinnejší ako placebo v prevencii recidív VTE pri podávaní počas 2 rokov po iniciálnej 3- až 12-mesačnej AKL. Dizajn štúdie bol nasledovný: Sulodexid cps 250 LSU 2-0-2 sa podával počas 2 rokov u pacientov po prvej nevyprovokovanej proximálnej HŽT/PE príhode po ukončení 3- až 12-mesačnej AKL. Sledovala sa účinnosť (rekurencia VTE) a bezpečnosť (výskyt veľkého alebo klinicky relevantného krvácania). Štúdie sa zúčastnilo viacero krajín s rôznym podielom pacientov: Rusko (33 %), Poľsko (27 %), ČR (13 %), SR (7 %), Taliansko (11 %) a Rumunsko (9 %). Medzi inklúzne kritériá patrili: vek nad 18 rokov, dokumentovaná prvá nevyprovokovaná proximálna hlboká flebotrombóza DK alebo pľúcna embólia, liečba antagonistami vitamínu K (VKA) 3 – 12 mesiacov pred randomizáciou. Exklúznymi kritériami boli: perzistujúca pľúcna hypertenzia po pľúcnej embólii, solídne neoplázie, choroby krvi, antifosfolipidový syndróm, kongenitálny deficit antitrombínu, srdcové zlyhávanie triedy III - IV NYHA, kardiopulmonálne zlyhávanie, známa hypersenzitivita na glykozaminoglykán.

Štúdia dokázala významnú redukciu rizika rekurencie VTE v skupine liečených sulodexidom (15/307 pacientov) oproti skupine liečených placebo (30/308 pacientov) - graf 1. Sulodexid podávaný po ukončení antikoagulačnej liečby redukuje riziko rekurencie VTE u pacientov s nevyprovokovanou VTE. Sulodexid dokázal aj bezpečnostné parametre - počas štúdie nebolo zaznamenané veľké krvácanie, iba klinicky relevantné malé krvácanie (2 pacienti v každom ramene, HR: 0,97; 95 % CI 0,14 – 6,88; p = 0,98). Teda sulodexid podávaný po ukončení antikoagulačnej liečby redukuje riziko rekurencie VTE u pacientov s nevyprovokovanou VTE, bez nárastu rizika krvácania. Ide o bezpečnú a dobre tolerovanú liečbu na prevenciu rekurencie VTE, bez hlásenia prejavov veľkého krvácania, bez rozdielu v nežiaducich účinkoch oproti placebo, bez liekových interakcií, bez potreby monitorovania INR, bez potreby úpravy dávkovania a bez diétnych obmedzení.

Kde je miesto sulodexidu v prevencii VTE:) pri vysokom riziku rekurencie po ukončení AKL alebo pri odmietaní ďalšieho užívania AKL alebo pri prítomnosti vysokého rizika krvácania;) pri strednom riziku rekurencie;) pri nízkom riziku rekurencie + preferencii zvýšenej protekcie pacientom. Podávanie sulodexidu začína vždy po ukončení ≥ 3 -mesačnej AKL (NOAK/LMWH/VKA).

Čo hlavné sa zmenilo za 10 rokov v liečbe VTE:) prechod na NOAK, ktoré sa stali preferovanou možnosťou pre väčšinu pacientov na základe rôznych medzinárodných odporúčaní; došlo k výraznému ústupu v používaní warfarínu.) Individualizácia liečby podľa rizika.) Zmeny v diagnostike a stratifikácii pacientov.) Využívanie novších intervenčných techník.) Perspektívne možnosti medikamentózneho liečby. Pre neustály dôraz na zníženie rizika krvácania sa skúšajú stále nové molekuly ako priame inhibítory faktora XIa (MK- 2060, abelacimab), resp. inhibítory tkanivového faktora a iné. Autor uviedol výsledky niektorých štúdií so sulodexidom. Metaanalýza (Frontiers in Pharmacology, 2018: zahrnuté boli štyri štúdie, celkovo 1461 pacientov). Sulodexid výrazne znižoval riziko recidívy VTE (RR $\approx$ 0,51) a povrchovej trombózy (RR $\approx$ 0,41) oproti kontrolnému ramenu. Krvácanie bolo menej časté v skupine so sulodexidom (0,28 % vs 1,6 %). Sulodexid signifikantne (p = 0,0004) redukoval recidívu VTE po ukončení AKL s porovnaním s placebo. Metaanalýza Pompilia a kol. (2020) porovnala sulodexid s NOAK, VKA a aspirínom u pacientov s idiopatickým (nevyprovokovaným) VTE. Sulodexid bol najlepšou voľbou na zníženie rizika klinicky relevantného nezávažného krvácania, celkovej mortality a kombinovaných udalostí (VTE/PE/IM/ CMP), ako aj závažného krvácania, s vysokými pravdepodobnosťami (RR bolo 0,47 resp. 0,81 resp. 0,65 resp. 0,50). Sulodexid ukázal tiež výhodu oproti aspirínu v prevencii recidívy HŽT a PE. Rozšírené metaanalýzy (vrátane čínskych štúdií do roku 2024): Novšie metaanalýzy (publikované do apríla 2024) z Číny a medzinárodných databáz hodnotili celkovo 11 štúdií s 3364 pacientmi. U vysoko rizikových pacientov dokázalo profylaktické užívanie sulodexidu znížiť incidencia primárneho VTE (2,2 % vs 10,9 %, RR = 0,25). U pacientov po VTE bolo riziko recidívy nižšie (5,6 % vs 9,7 %, RR = 0,59). Rozdiel v post-trombotickom syndróme (PTS) medzi skupinami nebol štatisticky významný.

Záver: Pred 10 rokmi bol sulodexid vnímaný prevažne ako doplnkový liek s obmedzenými údajmi o účinnosti v sekundárnej prevencii VTE. V štúdií SURVET sulodexid redukoval riziko rekurencie HŽT u pacientov po ukončení antikoagulačnej liečby pre prvú epizódu nevyprovokovanej HŽT/PE príhody, bez zvýšenia rizika krvácaných komplikácií. Sulodexid si našiel svoje miesto a uplatnenie v algoritme sekundárnej prevencie VTE. Sulodexid sa zatiaľ neuvádza ako štandard v oficiálnych odporúčaníach, ale je využívaný v praxi tam, kde sú obavy z krvácania alebo ak pacienti nie sú vhodní na primárnu liečbu antikoagulantami a hlavne ako ideálna voľba u stredne a vysoko rizikového pacienta po ukončení AKL.

Čo ďalej po štúdií SURVET? Čo nám povedala štúdia WHITE?

Otázky položil hosť z Českej republiky MUDr. Jiří Matuška (Angiologická ambulancia MATMED s.r.o. Hodonín). Štúdia WHITE (Which decision after a first venous ThromboEmbolism) je prospektívna medzinárodná observačná štúdia, ktorá sledovala rekurenciu nevyprovokovaného alebo vyprovokovaného VTE v rôznych krajinách. Dôvodom jej realizácie bol úspech štúdie SURVET. Novou výzvou boli nové antikoagulanty, porovnanie rôznych systémov zdravotnej starostlivosti a mechanizmy rozhodovania lekárov v sekundárnej prevencii mimo rámec prospektívnych štúdií v reálnom živote. V literatúre je dostatok údajov o extendovanej antikoagulačnej liečbe do 1 roka, ale minimum údajov o extenzii po roku, zmene na alternatívnu liečbu alebo ukončenie akejkoľvek liečby.

Štúdia mala dve fázy: I. transversálna – primárny cieľ štúdie, čo je rozhodnutie lekára, ako pokračovať/nepokračovať po 3 - 12 mesiacoch terapie VTE („psychológia lekára“); II. longitudinálna – sekundárny cieľ lekára, zhromaždenie údajov o rekurencii VTE, krvácania a riziko smrti zo všetkých príčin („tvrdé dáta“). Fázy liečby HŽT pre účely štúdie boli rozdelené na iniciálnu, udržiavaciu a sledovaciu. Aký bol dizajn štúdie? Išlo o multicentrickú, medzinárodnú prospektívnu observačnú štúdiu. Bolo do nej zahrnutých 1240 pacientov v 79 centrách v 7 krajinách vrátane Slovenska a Česka (Čína, Česko, Poľsko, Portugalsko, Rusko, Slovensko a Tunisko). Pacienti boli zaradení po 3 - 12 mesiacoch úvodnej AKL. Hlavné body sledovania boli dĺžka a typ udržiavacej liečby, rozhodnutie o ďalšom postupe liečby a sledovanie primárnych výsledkov liečby. Priemerné trvanie AKL bolo 183 dní, liečba bola zastavená u 20,6 %, rozšírená AKL bola u 51,3 % a zastavená AKL a nasadená antitrombotická liečba u 28,1 %. Demografia a charakteristika zaradených pacientov je uvedená v tab. 1. V 58 % išlo o nevyprovokovanú trombózu, Česko malo zaradených 70 pacientov a Slovensko 98 pacientov, priemerný vek bol približne rovnaký, takisto zastúpenie žien a mužov. Podiel vyprovokovaných a nevyprovokovaných trombóz ukazuje graf 1 a dĺžku základnej antikoagulácie (iniciálnej + udržiavacej) graf 2. Pri rozhodnutí o iniciálnej a udržiavacej fáze liečby dominovali DOAK > 84 % (s výnimkou Tuniska, kde DOAK neboli k dispozícii a pacienti užívali hlavne VKA). Nízkomolekulárne heparíny (LMWH) dominovali najmä u onkologických pacientov. Nasledovalo rozhodnutie o extenzii terapie: buď ukončenie liečby, pokračovanie v antikoagulácii alebo prechod na antitrombotickú liečbu, kde bola voľba sulodexid, ASA alebo klopidoogrel. Výsledky podľa jednotlivých krajín sú uvedené v grafe 3. Zmena medikácie a prechod do sledovacej fázy, ako aj voľba liečby pre pokračovaciu fázu podľa povahy tromboembolickej príhody sú uvedené v tab. 2 a 3. Aké bolo rozhodnutie po udržiavacej antikoagulačnej liečbe?:) približne 20 % pacientov liečbu ukončilo;) asi 50 % pokračovalo v rozšírenej antikoagulácii (prevažne DOAK);) 28 % pacientov prešlo na iné antitrombotikum (najmä sulodexid alebo ASA);) nevyprovokovaná alebo vyprovokovaná povaha indexu neovplyvnila významne rozhodnutie o pokračovaní liečby;) rozhodujúce faktory boli lokalizácia trombózy, prítomnosť posttrombotického syndrómu a pridružené komorbidity. Sledované ciele štúdie boli primárne – recidíva HŽT/PE, veľké krvácanie a nezávažné krvácanie. Sekundárnym cieľom boli malé krvácanie, arteriálne príhody, povrchové trombózy alebo smrť. Primárne výstupy a recidívy VTE zobrazujú graf 4 a 5. Výsledky sledovania:) sledovaných bolo 1004 pacientov minimálne 1 rok po ukončení alebo predĺžení liečby;) celková incidencia primárnych príhod (recidíva VTE, závažné krvácanie) bola 4,8/100 pacientov;) DOAK a sulodexid mali podobne nízku incidencia recidív, bez závažných prejavov krvácania. Závery:) Liečba VTE v reálnej praxi je heterogénna, DOAK sú preferovanou voľbou (podľa krajín).) Rozhodnutie o pokračovaní antikoagulačnej liečby nie je iba na základe „vyprovokovanosti indexovej udalosti“, ale komplexného posúdenia rizika.

) Sulodexid predstavuje u niektorých pacientov bezpečnú a účinnú alternatívu sekundárnej prevencie.) Sulodexid je vhodnou alternatívou najmä pre pacientov s vyšším rizikom krvácania, hlavne v extenzívnej prevencii recidív.) Aj v dobe znižovania cien za NOAK má sulodexid svoje miesto pri riziku krvácania zo zdravotných dôvodov, kvôli práci či športu. Indikovaný je aj pri diabete s/bez manifestnej ischemickej choroby dolných končatín.

Dysfunkcia endotelu u pacientov s diabetickou nohou

T tejto téme sa venovala MUDr. Katarína Kmeťková (Angiologická ambulancia SÚSCCH a.s., Banská Bystrica). Diabetes mellitus (DM) má stúpajúcu tendenciu. Podľa International Diabetes Federation (IDF) v roku 2025 je predikcia DM približne 589 miliónov dospelých vo veku 20 - 79 rokov (jeden z deviatich pacientov má DM), v roku 2050 odhadovaný počet diabetikov stúpne na 853 miliónov, teda sa bude vyskytovať u takmer každého ôsmeho dospelého človeka. Celoživotné riziko diabetickej nohy je u pacientov s diabetom 15 – 25 %, ročná incidencia je 2 - 5 % pacientov s diabetom. Riziko recidívy ulcerácie po vyliečení je 40 % do 1 roka, 65 % do 3 rokov a viac ako 90 % do 5 rokov bez prevencie.

Endotel je jednovrstvová výstelka lúmenu s celotelovým rozsahom 500 – 1000 m². Predstavuje síce mechanickú bariéru, ale je to metabolicky aktívny orgán, ktorý má viac ako 100 rôznych molekúl. Endotel umožňuje prestup buniek aj nebunkových elementov medzi krvou a tkanivami. Produkuje NO, prostacyklín, endotelín-1, má nezmáčajový povrch, reguluje cievny tonus, ovplyvňuje hemokoaguláciu, imunitnú odpoveď, angiogénu aj rast tkanív. Glykokalyx predstavuje unikátnu extracelulárnu matrix. Zloženie a funkcia jeho jednotlivých zložiek sú uvedené v tab. 1 Funkciou glykokalyxu je regulácia permeability cievnej steny, antikoagulačná ochrana (napr.

viaže antitrombín III a bráni adhézii krvných doštičiek), sprostredkúva tvorbu oxidu dusnatého v reakcii na shear stress a bráni adhézii leukocytov, a tým aj zápalovej infiltrácii.

Endotelová dysfunkcia vo včasných štádiách nemá príznaky. Vzniká následkom poškodenia glykokalyxu, kedy dochádza k narušeniu dynamickej rovnováhy medzi kontinuálnou degradáciou a syntézou glykokalyxu. Býva často pri dyslipidémii, septickom stave či diabete. Pri diabete príčinou endotelovej dysfunkcie bývajú výkyvy glykémie, čo spôsobuje pokles syntézy NO, zvýšenie zápalových markerov už o 1 - 2 hodiny. Pri chronickej hyperglykémii dochádza k hromadeniu pokročilých produktov glykácie, ktoré menia funkciu a štruktúru endotelu. Zmeny glykokalyxu pri hyperglykémii spôsobujú redukcii objemu glykokalyxu o 50 % už o 6 hodín, u pacientov s DM 1. typu (DM1) o 50 – 60 %. Deti s DM1 (bez klinických znakov mikroangiopatie) majú tenší sublinguálny glykokalyx (~0,38 μ m vs 0,60 μ m u zdravých, J Pediatr 2014 Mar; 164 (3): 584 - 589.e1). Vysoká hladina glukózy spôsobuje oxidačný stres, čo vedie k nadprodukcii reaktívnych foriem kyslíka (ROS), k tvorbe AGE (Advanced Glycation End-products), ktoré sa viažu na RAGE receptory na endotelových bunkách a spúšťajú zápalovú reakciu, ďalej aktivuje PKC (proteínkinázy C), čím zasahuje do regulácie vaskulárneho tonusu a permeability.

Endotelová dysfunkcia sa klinicky prejavuje vo forme diabetickej nefropatie, diabetickej nohy/ulcerácií, spôsobuje sepsu a multiorgánové zlyhanie, aterosklerózu a kardiovaskulárne ochorenia, vyskytuje sa aj pri preeklampsii v tehotenstve. Pri dysfunkcii klesá produkcia NO, čo vyvolá vazokonstrikciu, zvyšuje sa produkcia prokoagulačných a prozápalových cytokínov (napr. endotelín-1, IL-6, TNF- α), adhénzia leukocytov a trombocytov spôsobujúcich zápal, mikrotrombózu, zvyšuje sa permeabilita ciev s následným edémom a poškodením tkaniva. To všetko vedie k zúženiu a poškodeniu malých aj veľkých ciev a zhoršeniu periférnej perfúzie. Dochádza k ischémiu tkanív a mikrocirkulačným poruchám. Poškodený endotel nedokáže adekvátne reagovať na potreby tkanív, najmä v distálnych častiach dolných končatín. Dôsledkom je zhoršené hojenie rán a ulcerácií. Hypoxia tkaniva aktivuje hypoxické dráhy, čo má za následok zníženú angiogenézu, znížená odpoveď je aj na angiogénne faktory (napr. VEGF). V neuroischemickom prostredí endotelová dysfunkcia zosilňuje účinky diabetickej neuropatie: mikrovaskulárne poruchy vedú k ischémiu nervov, ischémia spôsobuje axonálnu degeneráciu, čo má za následok stratu senzibility a vznik bezbolestných ulcerácií. Kombinácia ischémie a neuropatie vyvoláva neuroischemickú diabetickeú nohu (najťažšia forma). Pacient nepociťuje bolesti, prehliada poranenia a vedie to k vzniku infikovaných vredov. Pri zápalových a infekčných komplikáciách takisto zohráva úlohu endotelová dysfunkcia so zvýšeným prozápalovým tonusom. Porušená bariérová funkcia endotelu umožňuje vstup baktérií a toxínov do tkaniva, znížený prietok krvi znamená zhoršený transport imunitných buniek a antibiotík. To všetko spôsobuje, že infekcia sa šíri rýchlo, hojenie je minimálne, čo má za následok riziko osteomyelitídy a amputácie končatín.

V regenerácii glykokalyxu hrá veľkú úlohu sulodexid.

Stimuluje syntézu glykozaminoglykánov (GAG), inhibuje aktivitu enzýmov, ktoré štiepia glykokalyx, ako sú heparanáza, hyaluronidáza a matrixové metaloproteinázy (MMP). Sulodexid v liečbe diabetickej nohy bol použitý vo viacerých štúdiách. Autorka uviedla nasledujúce:

) Účinok inzulínu a sulodexidu (Vessel Due F) na syndróm diabetickej nohy: pilotná štúdia u starších pacientov

(Koblík a kol., Diabetes Complications 2001). Dizajn štúdie bol nasledovný: starší pacienti s neurologickými komplikáciami a vredmi, ktorí dostávali buď inzulín + sulodexid (IS) alebo inzulín + placebo (IP) počas 10 týždňov. Výsledky štúdie: skupina IS mala lepší postischemický prietok (po 60 s ischémie: z ~99 → 219 PU; $p < 0,001$), zatiaľ čo v skupine IP došlo k menšiemu zlepšeniu (~110 → 165 PU; $p < 0,05$). Doba trvania reaktívnej hyperémie sa výrazne predĺžila v skupine IS (z ~30 → 44 s; $< 0,001$), zatiaľ čo v skupine IP zmena nedosiahla štatistickú významnosť. V skupine IS sa defekty úplne zahojili za 46,4 dňa, v skupine IP za 63 dní. Zahojené defekty boli v 92 % oproti 83 % v skupine IP. Záver: Sulodexid v kombinácii s inzulínom významne zlepšuje mikrocirkuláciu, skráti čas hojenia defektov a zvýši mieru úplného zahojenia, čo sú kľúčové parametre pri liečbe diabetickej nohy.) Ďalšia bola štúdia so sulodexidom ako adjuvantnou liečbou diabetickej nohy u pacientov s kritickou končatinovou ischémiou, liečená perkutánnou transluminálnou angioplastikou (P. Piaggese a kol., Int J Low Extrem Wounds). Boli to diabeticke pacienti s kritickou ischémiou dolných končatín, ktorí podstúpili angioplastiku (PTA) a následne užívali sulodexid (250 LSU 2x denne) popri štandardnej antiagregačnej liečbe. Výsledky: transkutánný O₂ (TcPO₂) bol významne vyšší u pacientov liečených sulodexidom ($p < 0,05$), došlo k rýchlejšiemu zmierneniu bolesti a zníženiu hladín fibrinogénu. Napriek tomu rozdiely v mierach hojenia vredov a amputácií neboli štatisticky významné. Záver: sulodexid zlepšil markery mikrocirkulácie a komfortu (bolesti), hoci nezabezpečil výrazné rozdiely v primárnych klinických výsledkoch (hojenie, amputácie.) Sulodexid pri diabete indukovaných ťažkostiach: systematický prehľad a metaanalýza (Bignamini a kol. Adv Ther 2021). Išlo o systematickú analýzu, sledoval sa čas do hojenia a pravdepodobnosť zahojenia vredov. Metaanalýza hodnotila efekt sulodexidu na diabeticke trofické vredy. Kľúčové výsledky: lézie sa liečili približne o 27 dní rýchlejšie (95 % CI 23 – 31 dní; $p < 0,01$) u pacientov liečených sulodexidom. Pravdepodobnosť úplného zahojenia vredov bola 1,8-krát vyššia (95 % CI 1,4 – 2,4; $p < 0,01$) v porovnaní s kontrolou. Záver: Sulodexid významne urýchľuje čas hojenia a zvyšuje mieru úplného zahojenia vredov u pacientov s diabetickeou nohou.

Aké sú režimy dávkovania sulodexidu:) iniciálna (injekčná) liečba: 1 ampulka injekčne denne (600 LSU) počas 15 - 20 dní;) udržiavacia (perorálna) liečba: pokračovať kapsulami — 1 - 2 kapsuly 2-krát denne po jedle počas 30 - 40 dní;) cyklickosť: kompletný terapeutický cyklus (injekcie + tablety) trvá 3 - 4 mesiace a odporúča sa opakovať ho aspoň 2-krát ročne.

Keď štandardná liečba nestačí

Tejto téme sa venoval MUDr. Pavol Majdák (Angiologická ambulancia NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach). Za štandardnú liečbu sa považuje liečba u štandardného pacienta, kedy sa dodržiavajú platné odporúčania a SPC daných liekov. Neštandardný pacient je pacient s komorbiditami, pri interferencii liečby, s biologickými a technickými limitáciami liečby, abnormálnym BMI, vyšším vekom, komplikáciami, kedy často dochádza k zlyhaniu „štandardnej“ liečby. Sulodexid má hemoreologický, protizápalový a antitrombotický účinok, ovplyvňuje mikrocirkuláciu a je bezpečný. Jeho použitie v neštandardných situáciách autor objasnil na niekoľkých kazuistikách.

) 40-ročný muž, hádzanár v atletickej forme prichádza z detského športového tábora pre bolesť a opuch ľavej DK. Je v liečbe pre inoperabilný adenokarcinóm pankreasu v aktívnej onkologickej liečbe, diagnostikovaný pred 10 mesiacmi. Pred mesiacom bola zistená paraneoplastická hĺbková flebotrombóza vo VP vpravo, bol nastavený na liečbu LMWH v adjustovanej dávke, podľa hladiny antiXa bol v terapeutickom pásme. Aktuálne bola diagnostikovaná excesívna bolestivá ilio-femoro-popliteo-krurálna trombóza ľavej DK charakteru phlegmasia cerulea dolens (obr. 1), ku ktorej došlo na liečebnej dávke LMWH. Bola podaná štandardná liečba UFH korigovaná podľa aPTT po dobu 10 dní, dôsledná kompresia, venotoniká, antiedémová liečba a analgetiká. Po aplikovanej liečbe bol pacient bez klinického aj USG zlepšenia, pretrvával masívny bolestivý opuch ľavej DK. Následne sa podával LMWH za kontroly hladiny antiXa, pri hmotnosti 75 kg enoxaparin 2 x 1 ml s.c. Do liečby bol súbežne pridaný sulodexid i.v. (2 x 600 LSU denne), na uvedenej liečbe došlo k parciálnemu zlepšeniu stavu, redukcii opuchu aj bolestivosti končatiny (obr. 2). Pacient bol podrobne informovaný o zdravotnom stave. Príbuzní aj pacient požadovali radikálnu liečbu s rapídym zlepšením kvality života aj za cenu možného rizika. Bola realizovaná ilio-femorálna tromboektómia (obr. 3), po ktorej došlo k významnému zlepšeniu klinického stavu a redukcii opuchu. Pokračovalo sa v aplikácii LMWH v terapeutickom pásme. O niekoľko dní však došlo k masívnej ischemickej cievnej mozgovej príhode a pacient exitoval.

) 63-ročná žena s pokročilým onkologickým ochorením

(inoperabilný karcinóm s prerastaním do okolia) takisto s diagnostikovanou ilio-femoro-popliteálnou trombózou pravej DK. (obr. 4). Napriek liečbe LMWH v terapeutickom pásme za kontroly antiXa pretrvával masívny bolestivý opuch pravej DK. Aplikovaná bola aj kompresia a podávané venofarmaká. K liečbe bol pridaný sulodexid v dávke 2 x 500 LSU denne (2 x 2 caps), s postupnou regresiou opuchu, ústupom bolestí a zmiernením utrpenia.

) 73-ročná žena s recidivujúcou proximálnou flebotrombózou. V roku 2014 prekonala flebotrombózu VFC vpravo, v roku 2022 femoro-popliteálnu trombózu vľavo spojenú aj s PE, odvtedy bola nastavená na antikoagulačnú liečbu NOAK v redukovanej dávke. Súčasne došlo aj k rozvoju periférneho arteriálneho ochorenia DK, bola diagnostikovaná obliterácia a. poplitea vpravo (obr. 5). Konzultovaný bol cievny chirurg, ktorý odporučil konzervatívny postup. K liečbe rivaroxabanom v dávke 10 mg bol následne pridaný aj sulodexid 2 x 250 LSU denne, kedy došlo ku klinickému zlepšeniu pacientky a predĺženiu klaudikačného intervalu.

) 75-ročný muž, baník, fajčiar s DM2 a chronickým ischemickým syndrómom DK, v minulosti po intervenčnom riešení. Bol prijatý pre sepsu s multiorgánovou dysfunkciou (MODS), fibrilačnou dysrytmiou a akútnou renálnou insuficienciou. Zistená bola rozsiahla flegmóna ľavej DK s viacpočetnými plošnými defektmi (obr. 6 - 8) a patologickými laboratórnymi nálezmi (CRP 322 mg/l, prokalcitonin 14 ng/ml, laktát 5,68 mmol/l, NT-proBNP nad 35 000 ng/l). V službe bol privolán chirurg, indikoval amputáciu ľavej DK v oblasti stehna, ktorú pacient odmietol. Aj ďalšia liečba pokračovala na internom oddelení. Boli podávané ATB, vazopresory, liečba srdcového zlyhávania, ASA, LMWH v antikoagulačnej dávke a pridaný bol aj sulodexid 2 x 500 LSU denne. Súčasťou bolo lokálne ošetrovanie defektov, nekrektómie a prevazy. Realizované boli opakované USG kontroly, stav po intervencii v oblasti AFS vľavo bol bez nálezu restenózy. Po hemodynamickej stabilizácii a úprave renálnych parametrov bolo doplnené aj CT-A tepien dolných končatín. Kultivačne bol potvrdený *Streptococcus pyogenes* a *Pseudomonas aeruginosa*, stav bol komplikovaný kľostriidovou kolitídou, ktorú sa podarilo zvládnuť ATB liečbou. Pacient bol prepustený domov na 27. deň hospitalizácie v stabilizovanom stave na kombinovanej liečbe rivaroxaban 20 mg + sulodexid 2 x 500 LSU denne (2 x 2 tbl). V uvedených kazuistikách boli kombinované rôzne klinické jednotky, kde bolo možné využiť prídavné účinky sulodexidu: komplikovaná hĺbková trombóza na antikoagulačnej liečbe + LMWH, kožné defekty v teréne ischemie, poruchy mikrocirkulácie na kombinovanej antiagregačnej a antikoagulačnej liečbe, kombinácia VTE a PAO DK na antikoagulačnej liečbe + LMWH + NOAK. Použitá bola kombinovaná antiagregačná liečba aj duálna pri výskyte PAOO DK, ICHS, stave po IM, CMP pri kombinácii s výskytom s hĺbkovou žilovou trombózou.

Záver: Sulodexid má predovšetkým efekt na mikrocirkuláciu, má reologický a protizápalový účinok. Často sa používa v kombinovanej antitrombotickej liečbe. Má veľmi nízke riziko krvácania. Chýbajú síce jednoznačné odporúčania, vychádzať možno skôr z empirických skúseností. Sulodexid je súčasťou kombinovanej liečby najmä u polyvaskulárneho pacienta. Potenciálne riziková liečba vyžaduje dynamické prehodnocovanie rizika a benefitu.

MUDr. Moščovič

Tab. 1: Dĺžka podávania antikoagulačnej liečby

1. epizóda:

Prechodný rizikový faktor 3 (distálna) – 6 mesiacov (proximálna) Idiopatická HŽT – nízke a stredné riziko krvácania (3) - 6 mesiacov dlhodobá Pretrvávajúce riziko (onkologické ochorenie, trombofilný stav)

dlhodobo

Rekurentná HŽT

dlhodobo Pravidelné prehodnocovanie

) rizikových faktorov krvácania a trombózy) nových informácií) pacientových preferencií

Modifikované z odkazov M. R. Jaff, C. Kearon, Circulation ACCP, CHEST 2012, 2016

Miesto konania podujatia - hotel Partizán na Táľoch

V prípade pretrvávajúceho rizika má byť liečba dlhodobá

Tab. 2: Rizikové faktory krvácania pri antikoagulačnej terapii

Rizikové faktory

Vek > 65 rokov Nedávna operácia Vek > 75 rokov Časté pády Predchádzajúce krvácanie Nadužívanie alkoholu Onkologické ochorenie
Užívanie nesteroidných Metastazujúci nádor antireumatik (NSA) Zlyhávanie obličiek Komorbidity a znížená Zlyhávanie pečene funkčná
kapacita Trombocytopénia Predchádzajúca cievna Diabetes mellitus mozgová príhoda Anémia Protidoštičková liečba Nedostatočná
kontrola AKL

Nízke riziko: 0b Stredné riziko: 1b Vysoké riziko 2 a viac bodov Pacient s vekom nad 75 rokov = pacient s vysokým rizikom = 2 body

Modifikované z tab. 11, odaz M. R. Jaff, Circulation, ACCP CHEST 2016

Sulodexid signifikantne redukoval recidívu VTE po ukončení AKL

Graf 1: Kumulatívne riziko rekurentnej VTE u pacientov s podávaním sulodexidu (n = 307) alebo placeba (n = 308)

• Sulodexid • Placebo Kumulatívne riziko 95 % CI 0,27 – 0,92, p = 0,02

0,12 0,10 0,08 0,06 0,04 0,02 0,00 0 6 12 18 24

Mesiace

Modifikované z obr. 2, odkaz G. M. Andreozzi a kol., Circulation 2015

Tab. 3: Prínosy a riziká antitrombotickej liečby

Redukcia rizika recidívy VTE: warfarín 80 – 95 % NOAK 81 – 92 %) dabigatran 92 % (Resonate)) rivaroxaban 82 % (Einstein-EXT))
apixaban 81 % (Amplify-EX) ASA ~ 33 % (Aspire 26 %, Inspire 32 %, Warfasa 42 %)

sulodexid 51 % (SURVET) Ročné riziko krvácania warfarín 2 % (0,9 – 4 %) dabigatran ~ 0,6 % rivaroxaban 0,7 % apixaban 2,5 mg 0,2 %
ASA ~ 0,5 % sulodexid 0 % (SURVET – 24 mesiacov)

Modifikované z textu, odkaz A. N. Nicolaides a kol., Int Angiol 2024

MUDr. Matuška

Graf 1: Vyprovokovaná vs nevyprovokovaná HŽT

vyprovokovaná nevyprovokovaná

100 80

Prípady HŽT (%) 60 40

67,2 % 65,3% 60,0 % 61,4 % 55,9 % 49,7 %

20

40,6 %

0

Čína ČR Poľsko Portugalsko Rusko SR Tunis

Modifikované z obr. 2, odkaz G. Palareti a kol., Int. Emerg. Medicine 2022

Tab. 1: Demografia a charakteristika zaradených pacientov

Krajina Počet Priemerný % žien BMI % hypertenzia % HŽT % izolovaná HŽT % PE pacientov vek (roky) (priemer) proximálna distálna (s/bez HŽT) Čína

317 55,6 51,1 24,97 28,4 46,7 42,3 11

ČR

70 54,2 57,1 27,93 38,6 28,6 41,4 30

Poľsko

133 56,5 44,4 28,38 42,9 35,3 41,3 23,3 Portugalsko 41 58,8 55,0 28,32 43,9 58,5 31,7 9,8 Rusko

501 57,4 50,6 28,17 45,7 65,5 26,3 8,2

SR

98 56,7 48,0 28,46 42,9 50,0 42,9 7,1

Tunisko

80 56,4 55,7 29,96 27,5 45,0 31,3 23,8

Modifikované z tab. 2, odkaz G. Palareti a kol., Int. Emerg. Medicine 2022

Graf 2: Dĺžka základnej AKL podľa krajín

Do 90 dní 91 – 180 dní

100

> 180 dní

34,4 %

80

43,9 % 41,5 % 38,5 %

Podiel prípadov (%)

55,7 %

60

48,0 % 65,4 %

40 20 0

Čína ČR Poľsko Portugalsko Rusko SR Tunis

Modifikované z obr. 3, odkaz G. Palareti a kol., Int. Emerg. Medicine 2022

Graf 3: Rozhodnutie o liečbe po udržiavacej fáze

Ukončenie AKL Pokračovanie v AK Antitrombotiká

Antitrombotiká: sulodexid, ASA, klopido-grel

70 60 50 % 40 30 20 10 0

Čína ČR Poľsko Portugalsko Rusko SR Tunis

Modifikované z tab. 2, odkaz G. Palareti a kol., Intern. Angiol 2023

Graf 4: Incidencia primárnych cieľov (trombotické a krvácavé príhody) zaznamenané počas sledovania pacientov vo vzťahu k liečbe

Trombotické príhody Veľké krvácavé príhody + CRNMB (klinicky relevantné, nie veľké krvácanie) Incidencia (%)

35 30 25 20 15 10 5 0 DOAK VKA LMWH Sulodexid Proti- Bez doštičkového liečby

Modifikované z obr. 1, odkaz G. Palareti a kol., Intern. Angiol 2023

Tab. 2: Zmena medikácie z udržiavacej a predĺženej fázy

Liečba počas udržiavacej fázy (n) Liečba počas sledovania (n) DOAK (819) VKA (139) LMWH (29) Sulodexid (5) Protidoštičková terapia (12) DOAK (475)

454 16 2 - 3

VKA (45)

2 43 - - -

LMWH (16)

+ - 15 - -

Sulodexid (202)

163 25 9 5 -

ASA (68)

39 21 1 - 7

Klopidogrel (5)

3 - - - 2 Celá špecifická liečba stopnutá (193) 157 34 2 - - -

Modifikované z tab. 1, odkaz G. Palareti a kol., Intern. Angiol 2023

Tab. 3: Liečba predpísaná na konci udržiavacej liečby 1004 sledovaným pacientom

DOAK (475) VKA (45) LMWH (16) Sulodexid (202) Protidoštičkové* (73) Celá liečba (47,3 %) (4,5 %) (1,6 %) (20,1 %) (7,3 %) stopnutá (193) (19,2 %) Nevypovokovaná (581)

282 (48,5) 24 (4,1) 2 (0,3) 145 (25) 44 (7,6) 84 (14,5)

Vypovokovaná (423)

193 (45,6) 21 (4,9) 14 (3,3) 57 (13,5) 29 (6,9) 109 (25,8)

Proximálna HŽT (546)

282 (51,7) 29 (5,3) 10 (1,8) 128 (23,4) 25 (4,8) 71 (13) Izolovaná distálna HŽT (318) 109 (34,3) 10 (3,1) 5 (1,6) 57 (17,9) 33 (10,4) 104 (32,7) HŽT + PE (106)

63 (59,4) 3 (2,8) 1 (0,9) 15 (14,2) 7 (6,6) 17 (16,1)

RVO* Áno (491)

279 (56,8) 20 (4,1) 5 (1) 106 (21,6) 24 (4,9) 57 (11,6)

Nie (220)

45 (20,5) 5 (2,3) 3 (1,4) 67 (30,4) 22 (10) 78 (35,4) *RVO = reziduálna venózna obštrukcia

Modifikované z tab. 3, odkaz G. Palareti a kol., Intern. Angiol 2023

Graf 5: Recidívy VTE – Kaplan-Meierova krivka pre VTE zaznamenaná počas sledovania pacientov vo vzťahu k liečbe

DOAK VKA LMWH Sulodexid Protidoštičková liečba Bez liečby Prežívanie bez príhod (%)

125 100 75 50 25 0 0 250 500 Dni 750 1000 1250

Modifikované z tab. 2, odkaz G. Palareti a kol., Intern. Angiol 2023

MUDr. Kmeťková

Tab. 1: Glykokalyx – unikátna extracelulárna matrix – zloženie

Zložka Príklady Funkcia Proteoglykány syndekány 1 – 4, štrukturálna kostra glypikán 1 ukotvenie GAG v membráne

GAG

heparan sulfát, viazanie vody, iónov chondroitín sulfát, signálnych molekúl, hyaluronan filtrovací Glykoproteíny selektívny, integritný adhézia, signalizácia, interakcia s bunkovým prostredím Rozpusťné albumín, AT III, SOD antikoagulácia, molekuly antioxidantné účinky, stabilizácia vrstvy

GAG = glykozaminoglykány, AT III = antitrombín III, SOD = superoxiddismutáza

Modifikované z tab. 1, odkaz S. Reitsma a kol., PubMed Central 2007

Stánok spoločnosti Alfasigma

Sulodexid v kombinácii s inzulínom významne zlepšuje mikrocirkuláciu

MUDr. Majdák Obr. 2: Redukcia bolesti a opuchu po sulodexide Obr. 3: Ilio-femorálna trombektómia Obr. 1: Phlegmasia cerulea dolens Obr. 4: Ilio-femoro-popliteálna trombóza pravej DK Obr. 5: Obliterácia a. poplitea vpravo Obr. 6 - 8: Rozsiahla flegmóna ľavej DK s viacpočetnými plošnými defektmi

Sulodexid sa často používa aj v kombinovanej antitrombotickej liečbe

Poznámky:

doc. Čelovská

Autor: MUDr. Helena Rusnáková

Parlament opäť zasadne, opozícia prinesie nové zistenia (prehľad očakávaných udalostí)

📅 27. 11. 2025, 6:50, Zdroj: aktuality.sk , Vydavateľ: Ringier Slovakia Media s.r.o., Autor: TASR, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 690 661 GRP: 15,35 OTS: 0,15 AVE: 1668 EUR

Parlament opäť zasadne, opozícia prinesie nové zistenia (prehľad očakávaných udalostí)

Pozrite si dnešný prehľad očakávaných udalostí.

Snem Združenia náčelníkov obecných a mestských polícií SR (27. - 28. novembra)

07.45 Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie

07.50 Brífing podpredsedníčky Výboru Národnej rady SR pre pôdohospodárstvo a životné prostredie Tamary Stohlovej

Téma: Všetko pre Istrochem - sanácie envirozáťaží po celom Slovensku stoja

08.00 Odovzdanie charitatívnej zbierky Topánkobranie za účasti primátora mesta Košice Jaroslava Polačka

08.30 CIVEX seminár Európskeho výboru regiónov

Téma: Cesta Ukrajiny k integrácii do EÚ a k jej obnove: úloha regionálnej cezhraničnej spolupráce

09.15 h TK Prešov, Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Námestie mieru č. 2

09.00 43. schôdza Národnej rady SR

09.00 Program pracovnej cesty veľvyslanca Francúzska Nicolasa Surana na Slovensku (26. - 28. november):

09.00 h - Stretnutie s rektorom PU Petrom Kónyom

14.15 h - Stretnutie s primátorom mesta Bardejov Borisom Hanuščakom

15.20 h - Stretnutie so zástupcami občianskej spoločnosti

17.00 h - Návšteva Židovského suburbia a Pamätníka holokaustu

09.30 Brífing predsedu Banskobystrického samosprávneho kraja Ondreja Luntera a primátora mesta Banská Bystrica Jána Noska

Téma: Dohoda spoločníkov mesta B. Bystrica a BBSK o vyčlenení finančných prostriedkov pre potreby Domu kultúry

09.40 TK poslanca Národnej rady SR Ľubomíra Galka a mimoparlamentnej strany Demokrati

Téma: Závažné informácie o nehode vlakov pri Pezinku: Z toho sa už Ráž nevyvlečie.

10.00 Deti odkazujú poslancom: Neberte nám budúcnosť

Iniciatíva Znepokojené matky prinesie poslankyniam a poslancom NR SR špeciálny list s omaľovánkami od detí s výzvou na zamietnutie novely Zákona o ochrane prírody a krajiny

10.00 Brífing ministra cestovného ruchu a športu SR Rudolfa Huliaka a Strany vidieka

Téma: Iniciatíva Strany vidieka ku klimatickým opatreniam Európskej únie

10.40 Minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR Juraj Blanár sa stretne s podpredsedom vlády pre zahraničné a európske záležitosti Čiernej Hory Filipom Ivanovičom

10.40 h - Príchod podpredsedu vlády pre zahraničné a európske záležitosti Čiernej Hory Filipa Ivanoviča

10.45 h - Rokovanie ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí SR J. Blanára s podpredsedom vlády pre zahraničné a európske záležitosti Čiernej Hory F. Ivanovičom

11.00 h - Rokovanie delegácií Slovenskej republiky a Čiernej Hory

11.30 h - TK v národných jazykoch so slovenským tlmočením

10.45 TK primátora mesta Prešov Františka Olhu

Téma: Projekt vybudovania Národného jazdeckého tréningového centra pre deti a mládež Slovenska v Prešove

11.40 TK Kresťanskodemokratického hnutia

Téma: Ako urobiť poriadok s hazardom

11.45 TK primátora mesta Košice Jaroslava Polačka a prodekanu pre pedagogickú činnosť na Filozofickej fakulte **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika** Beáty Ráczovej

Téma: Výsledky prieskumu duševného zdravia na košických základných školách, ktorý mesto realizovalo v apríli až júni 2025, pre 1209 žiakov 6. - 8. ročníkov zo 17 ZŠ a 638 učiteľov z 34 ZŠ.

12.00 Výbor NR SR pre zdravotníctvo

12.00 Movember - symbolické uzatvorenie globálnej kampane Movember a odborná diskusia v rámci zasadnutia mimoriadneho Výboru NR SR pre zdravotníctvo

Téma: Budúcnosť pacientov s karcinómom prostaty na Slovensku - cesta pacienta a populačný skrining karcinómu prostaty

12.00 Výbor NR SR pre ľudské práva a národnostné menšiny

12.00 TK predsedu Trnavského samosprávneho kraja Jozefa Viskupiča

Téma: Veterné parky nechceme, vláda nám ich nemôže nanútiť

12.05 Výbor NR SR pre kultúru a médiá

12.05 Výbor NR SR pre hospodárske záležitosti

13.30 Dni Vianoc v Inchebe (27. novembra - 14. decembra)

Otvorenie expozície Programu rozvoja vidieka SR 2014-2022 a Strategického plánu Spoločnej poľnohospodárskej politiky 2023-2027 Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR za účasti ministra Richarda Takáča

15.00 Štvorlístok zdravia

Podujatie Slovenskej koalície ľudí s obezitou a nadváhou (SKLON)

Uvedenie slovenskej verzie publikácie WHO: Usmernenia o fyzickej aktivite a sedavom správaní, príležitosti Svetového dňa obezity 2025 (WOD Europe)

Bratislava, Eurovea Tower, Pribinova

16.30 Verejná občianska iniciatíva strany Sloboda a Solidarita

Banská Bystrica, Pochod: Hušták až pod Pamätník SNP

Autor: TASR